

ΠΕΡΙΟΔ. ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Γ'—ΕΤΟΣ 24ον

ΓΡΑΦΕΙΑ 'Οδός Σωκράτους 2—

Διευθυντής· Έκδοτής

Φ. ΠΡΙΝΤΕΖΗΣ

ΕΥΝΔΡΟΜΑΙ

· Έσωτερ. 'Απλή	· Έκδοσις Δρ.	· 12
· Πολυτελής	·	· 16
· Έξωτερ. 'Απλή	· Φρ.	· 15
· Πολυτελής	·	· 20

5,000 ΧΙΛΙΟΜΕΤΡΩΝ ΠΤΗΣΙΣ

ΥΠΕΡΑΝΩ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

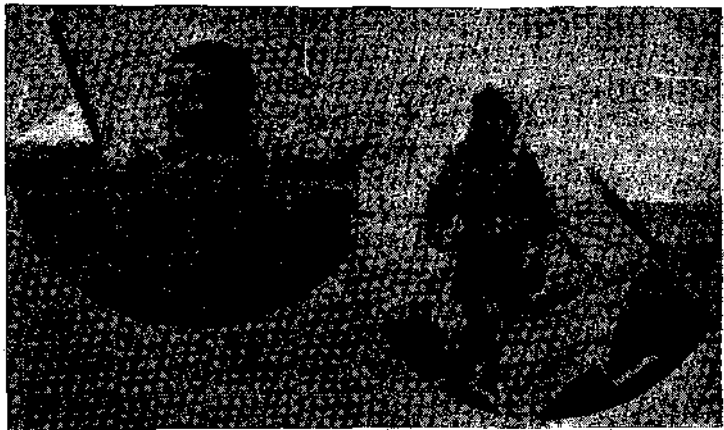
(Συνέχεια και τέλος)

Έπι πλέον ισχυρότατα ρεύματα με συνεκλονίζον και διά να άμύνομαι κατά παντός άπεικταίου, έκοπίαζα φοβερά. Σωτηρία όμως άσκησισ, διότι άναγκάζει την ταχείαν κυκλοφορίαν του αίματος! 'Η ταχύτης μου ηξέβύθη τότε και έτρεχον με 95 χιλιόμε. την ώραν. 'Ημην λοιπόν ησυχος, άκολουθών την εθθείαν οδόν της σιδηροδρομικής γραμμής Πετρούπόλεως, προς τούτοις άπεθαύμαζα έκκόλως τὰ δα' έμε τόπεια, λόγω της μικράς άποστάσεως.

'Εν Βίλνα έκοπίασα πολύ, έως ότου εΰρω κατάλληλον μέρος προσγειώσεως. Τέλος εΰρον τοιοϋτιον εις έν πεδίον στρατιωτικων άσκήσεων, όπου μάλιστα έτέθησαν πολλοι άνδρες εις την διάθεσίν μου, συγκρατούντες τὸ άεροπλάνον. 'Ο δέ στρατηγός διοικητής της Βίλνας με προσεκάλεσε να γευματήσω παρ' αυτώ και έδέχθην εΰγνωμότως, διότι έπρεπε πρό παντός να θερμανθώ.

Πρός την πρωτεύουσαν του Τσάρου. — Είς τὸ Αβίνοκ αί θνηγατέρες του διοικητου της φρουράς, παρ' ὃ έφιλοξενήθην ὠμίλον λαμπρά την γαλλικήν και έγινamen άμβως φίλοι. 'Η μητέρα των επίσης ειπε ή καλλιτέρα γυνή έξ ὄσων εγνωρίσα και ὄλοι των τόσω με ήγάπησαν, ὄστε όταν έπρόκειτο να φύγω, έκλαιον θλιβερότατα Είς τās δύο τὸ πρωί ὃ έλιξ μου έτέθη εις κίνησιν και οί άπειράριθμοι στρατιῶται όπου εφύλαττον την νύκτα τὸ άεροπλάνον, συνεκράτουν τώρα την οδράν του.

'Εν Ποκόου, πόλιν απέχουσαν 320 χιλιομ. από τὸ τέρμα του ταξειδίου μου, εΰρον προητοιμασμένον μέρος προσεδάφσεως, έστολισμένον διά σημαίων προς τιμήν μου. 'Η κινδυνώδης αΐτη διακόσμησης μ' έκαμε να εγκαταλείψω την ιδέαν της προσεδάφσεως. 'Εν τούτοις επειδή άνεμενόμεν, έκαμα ὄπως ήδυνάμην διά να κατέλθω άκινδόνως. Μόλις έσταμάτησα, είδα μερικούς άνθρώπους βραδέως έρχομένους και μίαν κυρίαν γνωρίζουσαν την γαλλικήν, ης μοι άνήγγειλεν ότι ητο σύζυγος του διευθυντου της άστυνομίας, ὄτι δέ ειχον λάβει ὄδηγίαις εκ Πετρούπόλεως δι' έμε και με έπερίμενον διά να με βοηθήσουν και φιλοξενήσουν. Προς τούτο πρό τεσσαράκοντα ὄκτώ ὄρων εΰρισκοντο επί του άεροδρομίου μετά του συζύγου της και των άλλων. 'Η γυνή αΐτη ητο καθ' έαυτὸ λεκόν κόπου και ψύχους. Φυσικῶ ηοθάνθην ά-

Ο άπόδητος άεροπόρος επί του άεροπλάνου του.

πειρον εδγνωμοσύνην δι' αὐτήν καὶ τὸν σύζυγον της, οὗτος ἐπίσης καταπεπονημένος μοι εἶπεν, ὅτι ἡ Δεσο-Λέσχη θὰ μοι ἔδιδεν ἔλαιον καὶ βενζίνη. Αὐτὸ εἶναι ἡ ἐνία τοῦ αἰῶνος μας ἀντιγραφή τῆς παλαιᾶς συνηθείας, διε προσέφερον ἄριον καὶ ἄλας!

Διὰ τὰ φύγω μοι παρουσιάσθη μείστη δυο-σκόλλα, διότι κανεὶς δὲν ἤθελε τὰ μοι στρέψη τὸν ἔλικα! Εἰς ἐκ τῶν θεατῶν, ὁ μᾶλλον φιλάθλος ἴσως, ἐνῶ εἶχε δεχθῆ κατ' ἀρχάς, κατόπιν ἐξηφανίσθη. Ἐναγκάσθη νὰ φερθῶ ἀποτόμως. Ἐλαβον διὰ τῆς βίας ἕνα ἄνθρωπον ἀπὸ τὸν βραχίονα καὶ τὸν ἔφερα πρὸ τῆς ἔλικος, οὗτος οὕτω ἔλαβε κἀποιον θάρρος καὶ ἔπραξεν ὅ,τι τῷ εἶπον. Προχωρῶν συνήντησα νέφη καὶ βροχὴν, τόσον δὲ ἤμην κατάκοπος, ὥστε τὰ βλέφαρά μου βεβαρυνμένα ὑπὸ τοῦ ὕπνου ἐπεθύμουν νὰ κλείσουν καὶ εἰς τὴν Πετρούπολιν μία καλὴ κλίση θὰ ἦτο τὸ κορυφωμα τῶν πόθων μου.

Πράγματι δὲ μετὰ ἐγκάρδιον ὑποδοχὴν ἔπεσα ἐπὶ καλῆς κλίσης καὶ ὁ ὕπνος μὲ ἀπῆλαξεν ἄνω τῶν κόπων. Ἐπειτα ἐπὶ ἐπὶ τὰς ἡμέρας ἐγενόμην ὁ στόχος τῶν δημοσιογραφῶν, τῶν ἀξιωματικῶν καὶ τῶν ἀεροπόρων, ἐκορέσθη δὲ σαμπάνιας καὶ καπνοῦ.

Καὶ αἱ τιμαὶ ἔπιπτον ὡς βροχὴ ἐπάνω μου. Μοὶ ἀπενεμήθη τὸ παράσημον τοῦ τάγματος τῆς Ἀγίας Ἀννης ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ἀρχιδουκῆ Ἀλεξάνδρου, ἐδέχθη ἐν δώρον παρὰ τῆς δουκίσσης Ἀναστασίας ἀδελφῆς του καὶ δύο ἑξαίρετα κύπελλα μοι προσεφέρθησαν ὑπὸ τῆς Δεσο-Λέσχης καὶ τοῦ διευθυντοῦ τῆς Νοβόγια-Βρέμια. Πρὸς τοῦτοις μία τελευταία ἐορτὴ καὶ ἡ πλεὴν ἐγκάρδιος ἐδόθη πρὸς τιμὴν μου ὑπὸ τῆς στρατιωτικῆς ἀεροναυτικῆς σχολῆς.

Τρία δευτερόλεπτα ὡς δλόκληρος αἰὼν — Τέλος ἀνεχώρησα εἰς τὸ Ρεβάλ, θερινὸν ναύσταθμον, οὗτος ὑπῆρξεν ὁ μόνος σταθμὸς μου ἀπὸ Πετροπόλεως εἰς Στοκχόλμην. Ὁ πρίγκηψ Δίμπερ, ἀρχηγὸς τοῦ Ρωσικοῦ ναυτικοῦ, εἶχε δώσει διαταγὰς νὰ τεθῶσιν εἰς τὴν διάθεσίν μου ὀκτώ τορπιλοβόλλα. Ἐκανόνισα λοιπὸν μόνος μου τὰς θέσεις ὅς ἔπρεπε νὰ καταλάβουν, δηλαδὴ ἐσχημάτισα ἐξ αὐτῶν μίαν εὐθείαν γραμμὴν—κατ' ἀποστάσεις 18 ναυτ. μιλίων,—ἀπὸ τὴν νῆσον Ἀγνὴν μέχρι Στοκχόλμης. Τὴν ἐσπέραν τῆς ἀφίξεώς μου ἐν Ρεβάλ, τὰ τορπιλικά ἐπλευσαν διὰ τὰς θέσεις των ἐγὼ δὲ μετέβην εἰς ἕνα χορὸν δοθέντα πρὸς τιμὴν μου ἐν τῇ Ναυτικῇ λέσχῃ. ἔχομεν ὑπολογῆσαι, ὅτι περὶ τὴν ἑβδόμην πρωινὴν ὥραν τὰ πλοῖα θὰ εἶχον καταλάβῃ τὰς θέσεις των καὶ οὕτω ἐγκατέλειψα τὸ Ρεβάλ εἰς τὰς τρεῖς τὸ πρωί. ἐπωφελοῦμενος τῆς πρωϊνῆς ἡρεμίας.

Τὰ πάντα ἔβαινον καλῶς μέχρι τῶν μέσων τῆς Βαλτικῆς, διε πυκνὴ δμίχη μὲ ἠνάγκασε νὰ κατέλθω χαμηλὰ καὶ ἔχασα τὰ τορπιλικά.

ὁ δὲ πάχος οὗτος εἶχε σχηματισθῆ ἐπὶ τοῦ carburateur εἰς τὸ ὕψος τῶν 2,000 μέτρων, ἐνθα ἱπτάμην, ἤρχισε νὰ διαλύεται, ἐπὶ τῇ ἐπαφῇ τῶν θερμῶν ρευμάτων τοῦ ἀέρος, πλησίον τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης καὶ οὕτω τὸ ὄλγον σχηματισθὲν ὕδωρ ἠνάγκασε τὸν κινήθηρα μου νὰ σταματήσῃ ἐπ' ὄλγον. Ὅποιαί τραγικαὶ στιγμαὶ! Φαντάζεσθε τὴν οὐκίνησίν μου, ἐπὶ τρία δευτερόλεπτα, κατὰ τὰ ὁποῖα ἀληθῶς ἐπίστευον, ὅτι ὁ θάνατος ἐνεδρεῖται.

Ἡ δμίχη μὲ ἠμύδιζε νὰ διακρίνω καθαρῶς τὴν θάλασσαν καὶ βοηθοῦσης τῆς ὑπερνευρικής κοπώσεώς μου, ἐξέλαβον νηοῖδας τινὰς ὡς νέφη. Ἦσαν φαιοὶ καὶ ὅμοιοι τὴν μορφήν πρὸς παράδοξα φαντάσματα παραμυθιῶν. Πάντοτε προσέχων τὴν πύξιν, διηυθνόμεν πρὸς τὴν ξηρὰν καὶ μετὰ πορείαν τεσσάρων καὶ ἡμισείας ὥρων, ἐκπληκτικὸς διότι δὲν ἔβλεπον τὴν Στοκχόλμην προσεδιαφιζόμεν εἰς ἕνα ἀγρὸν κατάρνιον, δὲν ἐξέλαβα διὰ πεδιάδα καὶ τῇ βοηθείᾳ τῶν χωρικῶν ἐπανεχώρησα διὰ τὴν πρωτεύουσάν ἀπέχουσαν 30 χιλιόμετρα ἐκείθεν.

Ἀλλὰ δὲν ὑπῆρξαν αὐτὰ μόνον! Οἱ χωρικοὶ δὲν ἤξευρον οὔτε μίαν λέξιν γαλλικὴν ἢ ἀγγλικὴν, ἐγὼ δὲ φυσικὰ δὲν ἤξευρον σουηδικά. Φαντάζεσθε λοιπὸν τὰς ἀκαταλήπτους φωνὰς, τοὺς γέλωτας καὶ τὰς παντομίμας διὰ τὰ συνειρηθῶμεν, ὅτι ὁ γειτωνικὸς δρόμος καθυπὸνέτο εἰς τὴν Στοκχόλμην, ἥτις ἀπέχε 30 χιλιόμετρα. Αὐτὸ μόνον ἐζήτουν. Ἐκαμα νόημα λοιπὸν εἰς τοὺς χωρικοὺς νὰ μεταφέρωμεν εἰς γῆν καταλληλοτέραν τὸ ἀεροπλάνον, ἔκτασιν καλλιεργημένην ἀπὸ τεύτλα — εἰς ἐξ αὐτῶν ἔστρεψε τὴν ἔλικα καὶ ἐν μέσῳ τῶν οὐρῶν—διεδνοῦς, καταληπτῆς λέξεως—καὶ ἀνεχώρησα.

Καὶ πάλιν ὑποδοχὴ.—Μόλις ἐφθάσα εἰς τὴν Στοκχόλμην, ἄλλη ὑποδοχὴ μ' ἐπερίμενε. Μ' ἐστεφάνωσαν μὲ δάφνας, μὲ ἐφόρτωσαν ἀναμνήσεων καὶ δάφρων, πάντες μὲ συνεχαιρόντο, μὲ ἔφεραν ἀπὸ τὴν πόλιν ὑπὸ ἀφθονον βροχὴν καὶ τέλος ἔμεινα τέσσαρας εὐχαρίστους ἡμέρας ἐν Σουηδία. Ἀλλὰ βαρυνόμενος νὰ μένω εἰς τὸ αὐτὸ μέρος, ἀνεχώρησα μὲ ὄλην τὴν βροχὴν καὶ εἰς μικρὸν ὕψος εἰς μέρος παράδοξον, σχηματιζόμενον ἐκ βράχων, ὑδάτων καὶ δένδρων ἀναμῆ. Ἐλαβον διεύθυνσιν πρὸς νότον, ἔκαμα ἕνα σταθμὸν εἰς τὸ ἐν Μάενζλιτ, στρατιωτικὸν ἀεροδρόμιον διὰ τὰ ἐπισπεφθῶ τοὺς ἀξιωματικὸς καὶ ἀφοῦ ἔλαβον μερικὰς φωτογραφίας, ἐφθάσα εἰς τὴν Κομπεχάγην ἐν μέσῳ ἐκτάκτως ἐνθουσιώδους ὑποδοχῆς, φερόμενος ἐν θριάμβῳ ἐπὶ τῶν κεφαλῶν χιλιᾶδων λανῶν ὠθούμενος δὲ συνθλιβόμενος, ἐπενεφμούμενος, ἐφέρθη ἐπὶ τοῦ πλήθους εἰς ἐν αὐτοκίνητον, τὸ ὁποῖον μολονὶ ἐφυγεν ἀστραπιαίως, ἐφοριώθη ἀπὸ ἄνθη ριπτόμενα ὑπὸ τῶν κυριῶν.

Ἡ Δεσο-Λέσχη μ' ἐδέχθη ἐγκαρδίως καὶ εἰς

ἀνάμνησιν μοι προσέφερον ἕνα βασιλικὸν ἀετὸν ἐκ πορσελάνης τῆς Κοπεγχάγης. Ἐπίσης μοι προσεφέρθη ἐν κύπελλον ἀργυροῦν, ἀρχαίου δανικοῦ ρυθμοῦ μετὰ 1000 φράγκων, μὲ τὴν ἐντολήν νὰ δώσω τὰ χρήματα ταῦτα εἰς τὸ βοηθητικὸν ταμεῖον τῶν γάλλων ἀεροπόρων.

Ὁ μηχανικός μου — διαρκῶς ἀκολουθῶν με μετὰ τῶν ἀποσκευῶν μου—ἐφθάσε τὴν ἐπιούσαν ἐκ Στοκχόλμης.

Τὸ ταξιδίον μου μέχρι Ἀμβούργου ὑπῆρξε τραχὺ καὶ ἄνευ ἐνδιαφέροντος, λόγω τῆς ἐπικρατούσης δμίχλης κατ' ἄπασαν τὴν Γερμανίαν. Τὸ ὑπόλοιπον ἦτο εἰς ἄπλους περιπάτους, οὗτοις ὅμως πρὸ ἐξ μηνῶν μοι ἐφαίνετο πολὺ ἀπίθανος. Τέλος τὴν ἀφίξιν μου εἰς Παρισίου; ἀνήγγειλαν ἐγκαίρως αἱ ἐφημερίδες, περιέγραψαν τὴν ἐνθουσιώδη ὑποδοχὴν καὶ μὲ πολλὰς φιλοφρονήσεις ἀντήμειψαν τοὺς κόπους μου.

Εἶμαι βαθύτατα συγκινημένος. Τοῦλάχιστον δύναμαι νὰ ὁμολογήσω, ὅτι τὸ ταξιδίον μου αὐτὸ, τὸ ὁποῖον πρὸ καιροῦ ἐοχεδίασα, ἤ-εἰξε καὶ.

Ἄλλ' ὁποιαδήποτε καὶ ἂν εἶνε τὰ ἀποτελέσματα ὑπὸ πρακτικὴν ἔποψιν τοῦ μέλλοντος τῆς ἀεροπλοΐας, εἶνε ὅμως ἀναμφισβήτητον μετ' ὀπόσης συμπαθείας καὶ ἀδελφότητος γίνονται δεκταὶ αἱ ἀπόπειραι τῶν γάλλων εἰς τὸ ἥμισυ αὐτὸ τῆς Ἑβρώπης, ὅπερ διέσχισα.

PRINTZOGK DE MOYLINE

ΤΕΛΕΙΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΔΟΙ ΤΟΥ ΑΕΡΟΠΛΑΝΟΥ

Ἀνάστροφος πτήσις.

Μόνον οἱ Γάλλοι, ὡς φαίνεται, εἶναι πεπλασμένοι διὰ μεγάλους ἐπιστημονικοὺς ἠρωτισμοὺς, μεγάλα ἔργα καὶ εὐγενεῖς φιλοπροόδους ιδέας. Εἰς τὴν Γαλλίαν ἰδίως ἐπιβάλλονται οἱ κίνδυνοι, ἀλλὰ καὶ ἡ νίκη τῶν ἀνακαλύψεων καὶ ἐφευρέσεων. Τὰ ὑποβρύχια, τὰ ἀεροπλάνα καὶ ἀερόστατα, ἡ ἀκαπνος πυρτίς καὶ τόσα ἄλλα εἰς τὴν Γαλλίαν μόνον ἀνήκουν. Ἀλλὰ καὶ πόσα θύματα δὲν ἀριθμεῖ ἐκάστη ἀπόπειρα προόδου;

Ἐσχάτως ἕτερος Γάλλος ἐπεχείρησε πετῶν ἐν ἀεροπλάνῳ νὰ διαγράψῃ κύκλον περιστροφῆς ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω καὶ τὸ κατῶρθωσεν. Ὁ ἀεροπόρος Πεγιοῦ εἰς ὕψος 500 μέτρων ἀνέτρεψε τὸ ἀεροπλάνον, ἐφ' οὗ ἐπέβαι-νεν, ἤλθε μὲ τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ κάτω καὶ ἐπανῆλθεν εἰς ὀριζοντεῖαν πτήσιν, χωρὶς αὐ-

δὲν γὰρ πάθη, δηλαδὴ ἐξετέλεσεν ἀκριβῆ ἀεροπορικὴν τοῦμπα.

Ὁ Γάλλος οὗτος ἀεροπόρος πολλάκις ἐπανελάβε τὸ θρυμάσιον πείραμά του, τῆς ἀναστροφῆς δηλονότι πτήσεως δι' ἀεροπλάνου, ἀποδεικνύου μείνης τοιοῦτοτρόπως ὀρθῆς τῆς γνώμης τοῦ Μπλεριώ, ὅτι ἐν καλῶς κατασκευασμένον ἀεροπλάνον δέον νὰ ἦνε «ἀβύθιστον». Πλήθος ἀεροπόρων, κατασκευαστῶν ἀεροπλάνων καὶ μέλη τῆς στρατιωτικῆς ἐπιτροπῆς συνηθροίσθησαν ἐν Μπούκ, ὅπως παρακολουθήσουν τὸ καταπληκτικὸν τοῦτο πείραμα. Ὁ Πεγιοῦ, οὗτος ἐφαίνετο ὁ γαληνιώτερος μεταξὺ τοῦ πλήθους, ὑπερ-εὐρίσκετο εἰς τὸ ἀεροδρόμιον, ἀπηδράσθη εἰς τὰς 10 π. μ. καὶ ἀφοῦ ἐφθασεν εἰς ἀκατὸν ὕψος, ἀφέθη νὰ καταπέσῃ εἰς λοξοδρομικὴν κατεύθυνσιν, εἰς ἔκτασιν 600 περίπου ποδῶν. Ἀκολουθῶν τὸ ἀεροπλάνον ἀνεστράφη καὶ ἐξετέλεσεν εἰς τοιαύτην θέσιν πτήσιν «βόλ-πλανέ» μέχρι ἀποστάσεως 1,600 ποδῶν. Οἱ ἐκ τῶν θεατῶν παρακολουθοῦντες τὸ πείραμα διὰ τηλεσκοπίου διεκρίναν τὸν ἀεροπόρον κρεμάμενον μὲ τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ κάτω καὶ κινουόμενον εἰς χαίρετισμὸν τὴν χεῖρα πρὸς τὸ κάτωθεν θεώμενον αὐτὸν πλήθος.

Ἡ πτήσις αὕτη διήρκεσεν ἐπὶ ἡμισυ σχεδὸν λεπτόν, μετὰ τὸ πέρας τοῦ ὁποῖου τὸ ἀεροπλάνον ἤρχισε πάλιν καταβαίνειν λοξοδρομικῶς. Ὅταν ἐφθασεν εἰς ἀπόστασιν 1,200 ποδῶν ἀπὸ τοῦ ἐδάφους, τὸ ἀεροπλάνον ἐπανελάβε τὴν φυσικὴν του θέσιν καὶ ὁ Πεγιοῦ ἤρχισεν ἐκτελῶν σειρὰν σπειροειδῶν καταβάσεων καὶ κινήσεων, αἱ ὁποῖαι ἐξέπληξαν πάντας καὶ αὐτοὺς τοὺς εἰδικοὺς ἀκόμη εἰς τὴν ἐπιστήμην τῆς ἀεροδυναμικῆς.

Ὁ Πεγιοῦ, ὁ ὁποῖος ἔλαβε τὸ δίπλωμα ἀεροπορίας πρὸ ἐπτὰ μηνῶν, εἶνε μόλις 24 ἐτῶν. Ὅταν τὸν ἠρώτησαν, τί ἠσθάνετο, ὅταν ἐπετοῦσε μὲ τὴν κεφαλὴν ἀνάστροφον, εἶπεν, ὅτι τῷ ἐφάνη, ὡς ἐὰν ἐκάθητο εἰς κάθισμα κούρεως. Ἐνῶ δὲ ἡ μηχανὴ ἦτο ἀνεττραμμένη, ἡ βενζίνη τῆς ἀποθήκης ἐξεχύνετο εἰς σταγόνας, αἱ ὁποῖαι ἔπιπτον ἐπάνω εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ ἀεροπόρου, ἐξατμιζόμεναι δὲ ἐπενήργουν ἐπ' αὐτοῦ δροσιστικῶς.

Ὁ γενναῖος ἀεροπόρος προσεχῶς θὰ ὑποβληθῆ εἰς σειρὰν ἄλλων ἐξαντλητικωτάτων πειραμάτων, τῶν ὁποίων τὸ πρόγραμμα καθήρτισεν ἡδὴ ὁ κ. Μπλεριώ.

Καὶ κατὰ τὸ δεύτερον τοῦτο πείραμα τοῦ ὁ Πεγιοῦ ἐξετέλεσε γραμμὴν κεφαλαίου S. Τὴν προσεχῆ φοράν θὰ ἀκολουθήσῃ γραμμὴν O.

ΤΑ ΕΝ ΕΠΤΑΝΗΣΩ, ΦΑΡΜΑΚΕΙΑ

(Συνέχεια· ἴδε προηγ. τεύχος)

Εἶδομεν, ὅτι τῷ 1565 ἰδρύθη τὸ φαρμακευτικὸν Κολλέγιον, τὸ ὁποῖον ἐπιτήμως ἀνεγνώρισθη ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν διὰ νόμου. Ἐκτοτε ἡ φαρμακευτικὴ ἤρχισε νέαν προόδον. Ἐπαύσαν νὰ ἴναι φαρμακεμπορεία καὶ τὰ φαρμακεῖα. Οἱ φαρμακοποιοὶ ἀφιερῶθησαν ὁλοφύως εἰς τὴν ἐπιστήμην των καὶ εἰς τὴν προαγωγὴν των.

Ἐπρεπε τοῦ λοιποῦ τὰ φαρμακεῖα νὰ ἔχωσι τὴν ἀδεια. Δὲν ἠδύνατο ὁ τυχὼν ν' ἀνοίξῃ φαρμακεῖον. Τὰ φάρμακα ἔπρεπε νὰ συσκευάζωνται.

Ἡ Κυβέρνησις ἐδίδο προνόμια εἰς εὐρέτας. Τὸ φαρμακευτικὸν Κολλέγιον διὰ σαφῶν διατάξεων τοῦ νόμου ἐκυβερνᾶτο λαμπρὰ καὶ ἐπέδρασεν ἐπὶ τῆς προόδου τῆς φαρμακευτικῆς, καὶ οἱ φαρμακοποιοὶ ἦσαν ἀνεγνωρισμένοι ἐπιστήμονες μὲ σοβαρὰς εὐθύνας. Ἐτησίως ἐδημοσιεύετο ὁ ἐπίσημος κατάλογος τῶν ἀνεγνωρισμένων ἰατρῶν. Ὁ φαρμακοποιὸς ἐτιμωρεῖτο ἂν ἐξετέλει συνταγὴν ἀνευ ὑπογραφῆς ἰατροῦ ἀνεγνωρισμένου. Δὲν ἐπετρέπετο εἰς τοὺς φαρμακοποιούς νὰ δίδωαι εἰς τοὺς ἰατροὺς δῶρα ἀξίας. Νέος νόμος διέταττεν, ὅπως ἡ Κυβέρνησις ἐκδώσῃ διὰ τοῦ τύπου τὴν διατίμησιν τῶν φαρμάκων πρὸς γνῶσιν τοῦ κοινοῦ. Καὶ ἡ πρώτη διατίμησις ἐξεδόθη τῷ 1566. Ἐπίσης ἡ Κυβέρνησις διέταττεν, ὅπως σταλῆ εἰς τὰ φαρμακεῖα ὁ κατάλογος τῶν φαρμάκων, ὃν ὑποχρεοῦται νὰ ἔχῃ τὸ φαρμακεῖον, φέρων καὶ τὴν σχετικὴν διατίμησιν τῶν φαρμάκων. Ὁ κατάλογος οὗτος ὑπεγράφετο ἀπὸ τοὺς ἀνεγνωρισμένους τῆς χώρας ἰατροὺς καὶ φαρμακοποιούς, ὡς καὶ ἀπὸ τὸν ἀρχίατρον ἢ ἀρχιχειρουργὸν καὶ ἐκρεμᾶτο εἰς τὸ φαρμακεῖον. Ἐπὶ κεφαλίδος ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, ἐτίθετο ὁ ἐξῆς τίτλος: »Κατάλογος τῶν φαρμάκων, ποῦ πρέπει νὰ ἔχουν τὰ φαρμακεῖα τῆς (ὄνομα πόλεως) μὲ τὴν διατίμησιν αὐτῶν. Πρέπει νὰ φροντίσῃ τὴν περισυλλογὴν τῶν ριζῶν, τῶν σπόρων, τῶν ἀνθέων, καὶ τῶν φυτῶν ἐν καταλλήλῳ χρόνῳ μετὰ φόβου τοῦ Θεοῦ». Τοιοῦτους καταλόγους, εἶδομεν ἐν τοῖς ἀρχαιοφυλακείοις Κερκύρας, Κεφαλληνίας, Ζακύνθου, καὶ Ἰθάκης πολλούς.

Διὰ δευτερευούσας φροντίδας περὶ τῶν φαρμακεῖων ἰδρύθη ἐν Βενετίᾳ καὶ τὸ Collegietto ἢ Collegio minore.

Συνεζητήθη, ἂν ἡ φαρμακευτικὴ ἠδύνατο νὰ καταταχθῆ μετὰ τῶν ἐδγενῶν τεχνῶν, arte nobile, ἂν δηλαδὴ, ὁ φαρμακοποιὸς νὰ εἶναι ἐγγεγραμμένος εἰς τὴν χρυσοῦν βιβλίον καὶ

ἂν τὰ τέκνα του καὶ οἱ ἀπόγονοι ἠδύνατο νὰ εἶναι ἐδγενεῖς nobili. Ἡ γερουσία ἀπεφάνθη, ὅτι ἡ φαρμακευτικὴ ἦτο ἐδγενὴς τέχνη, arte nobile.

Παρκτηρητέον, ὅτι ἡ καλλιτεχνία ἐθεωρεῖτο ἐδγενὴς τέχνη καὶ ὅτι εἰς ταύτην κατετάσσετο καὶ ὁ χρυσοχόος. Οὕτως οἱ φαρμακοποιοὶ ἔλαβον παρὰ τῆς Γερουσίας πολλὰ προνόμια, ὃν ἡ συλλογὴ πολλάκις ἀνεδημοσιεύθη μὲ νέας προσθήκας πάντοτε.

Οἱ φαρμακοποιοὶ ἠσύχασαν καὶ προώδευον. Εἶδομεν ἐδῶ καὶ ἐκεῖ ἀνταγωνισμὸν μετὰ τῶν ἰατρῶν καὶ φαρμακοποιῶν χάριν ὠφελείας, ὡς πρὸς τὴν πώλησιν τῶν ἰατρικῶν. Δυστυχῶς οἱ ἰατροὶ πάντοτε ὠφελείας τινὰς θέλουσιν ὁσάκις ὑποστηρίζουν ἐν φαρμακεῖον· καὶ τοῦτο εἰς βάρος τῶν πελατῶν, μεθ' ὅλην τὴν προσοχὴν τῆς Κυβερνήσεως, διότι fatta la legge trovata la malizia. Οἱ ἰατροὶ λοιπὸν εὗρον μέσον νὰ περιορίσῃ τὸ κέρδος τῶν φαρμακοποιῶν καὶ νὰ ὠφεληθοῦν οἱ ἴδιοι περισσότερον.

Οἱ collegiati ἰατροὶ, τῷ 1604 ἔθεσαν ἀνωκάτω τοὺς φαρμακοποιούς. Ἀπῆλθον οἱ κύριοι οὗτοι, σὺν τοῖς ἄλλοις, ἀπὸ τὴν κυβερνήσιν, ὅπως οὐδεὶς φαρμακοποιὸς δύναται νὰ κατεργασθῆ φάρμακα ἀνευ τῆς ἐπιμονῆς τῶν ἰατρῶν. Ἡ ἀπαιτήσις αὕτη τόσον παράλογος ἦτο ὅμως παλαιὰ παρὰ τοῖς ἐνετοῖς ἰατροῖς, διότι εἰς τὸ πρῶτον καταστατικὸν τοῦ Collegio αὐτῶν εἶχον γράψῃ, ὅτι ἂν ἐκ τῆς ἐπιθεωρήσεως εὕρισκον κατεργασμένης ἀλειψίας, ὑπολείμματα, σιρόπια καὶ τὰ τοιαῦτα, ἀνευ τῆς ἐπιμονῆς τῶν ἰατρῶν, ὁ φαρμακοποιὸς θὰ καταγγέλετο εἰς τὴν ἀρχὴν. Ὁ νόμος ἐπεκυρώθη τῷ 1407 Ἀπριλίου 11. Τότε ὁ νόμος ἦτο δεδικαιοποιημένος, διότι καὶ αὐτοὶ οἱ φαρμακοποιοὶ, εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ σταδίου των δὲν εἶχον τὴν ἀπαιτούμενην πρακτικὴν καὶ πείραν καὶ ἡ συμβουλὴ ἱκανῶν ἰατρῶν ἦτο ἀναγκαία. Ἄλλ' ἀφοῦ οἱ φαρμακοποιοὶ ἐδιδάχθησαν νὰ παρασκευάζουν καλῶς τὰ ἰατρικὰ, ἡ ἀπαιτήσις τῶν ἰατρῶν δὲν ἦτο χάριν τῆς υἰείας, ἀλλ' ὑπὲρ τοῦ θυλακίου των. Ἡ Κυβέρνησις ὅμως, κατανοήσασα τὸν σκοπὸν των, ἀπέριψε τὴν ἀπαιτήσιν τῶν ἰατρῶν. Ἐπεκύρωσε μόνον καὶ διέταξεν, ὅπως ἡ θηριακὴ καὶ τὸ Μιθριδατικὸν παρασκευασθῶσι τῇ παρουσίᾳ ἰατρῶν καὶ φαρμακοποιῶν. Ἐννοεῖται, ὅτι αἱ ἐπιθεωρήσεις τῶν φαρμακεῖων τακτικὰ ἐγίνοντο, ὅπως εὐσυνειδήτως ἐκτελοῦν οἱ φαρμακοποιοὶ τὸ καθήκον καὶ τὰ φαρμακεῖα ἔχουν τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου προσδιορισμένα φάρμακα. Διὰ τοῦτο τὰ φαρμακεῖα τῆς Βενετίας ἐφημίζοντο καθ' ὅλην τὴν Ἰταλίαν καὶ ἐκτός. Καὶ ὁ φαρμακευτικὸς σύλλογος Κολλέγιον τῆς Βενετίας εἶχε μέγα κύρος καὶ εἰς τὸ ἐξωτερικὸν καὶ τὴν γνῶμην ἐζήτουν, προκειμένου περὶ συσκευῆς φαρμάκων παραγομένων διὰ χημικῆς ἀντιδράσεως παρὰ

παντός. Καὶ ὅτε κατὰ τὸν 12' αἰῶνα ἐγεννήθη ζήτημα διὰ τὸ Ὀποβάλαμον (βάλσαμον τῆς Μέκκας ἢ τῆς Ἰουδαίας) καὶ ἐδημοσιεύθησαν πάμπολλαι πραγματεῖαι, ἐζητήθη καὶ ἡ γνῶμη τοῦ φαρμακευτικοῦ κολλεγκίου τῆς Βενετίας.

Εἴπομεν ἀνωτέρω, ὅτι μόνον ἡ θηριακὴ καὶ τὸ μιθριδατικὸν δὲν ἐπέτρεπον νὰ κατασκευᾶσθαι πάντες οἱ φαρμακοποιοὶ. Ἐκαλοῦντο θηριακὴ τοῦ Ἀνδρομάχου καὶ Μιθριδατικὸν τοῦ Δαμοκράτους ἐν Βενετίᾳ· ἐν δὲ τῷ ἐξωτερικῷ ἔφερον τὸ ὄνομα, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τῆς Βενετίας. Ἡ θηριακὴ παρασκευάζετο ἀπὸ ἐξήκοντα τέσσαρας οὐσίας μετὰ πομπῆς καὶ ὡς εἶδομεν, ἐνώπιον τῶν ἀρχῶν καὶ ἦτο περιλάλητος. Εὐρώτας τῆς γαλήνης, ἦτοι θηριακὴ, ἦτο ὁ κριὸς Ἰατρὸς Ἀνδρομάχου, ἀρχίατρος τοῦ Νέρωνος. Τὸ περίφημον τοῦτο ἀντιδοτόν, οὐτινος ἡ βλάβη ἦτο τὸ ὕπνιον, διότι αἱ ἄλλαι οὐσίαι οὐδεμίαν εἶχον ἐνέργειαν, ἐπὶ πολλοὺς χρόνους ἐφημίσθη καὶ ἡ Βενετία εἰσέπραξεν ἀρκετὰ χρήματα. Τὴν ἐνέργειαν τοῦ φαρμάκου τούτου ἀκόμη γρατῖδια τινὰ παρ' ἡμῖν ἐκθειάζουν, διὸ καὶ τινὰ φαρμακεῖα τὸ πωλοῦσι. Τὸ Μιθριδατικὸν τοῦ Δαμοκράτους ἐτέρου ἰατροῦ τῆς ἀρχαιότητος, ἐφευρόντος πολλὰ μαλάγματα καὶ ἀφθονα φάρμακα, παρασκευάζετο μὲ πενήκοντα οὐσίας καὶ ἐτίθετο εἰς χρῆσιν ἐξ μῆνας μετὰ τὴν παρασκευὴν. Τὸ φάρμακον τοῦτο ἐλησμονήθη πρὸ πολλοῦ.

Ἡ Βενετία προσέτι εἰσέπραττε ἀπὸ πολλὰ φάρμακα καὶ πολλὰ τῆς χημείας προϊόντα, τὰ ὁποῖα ἐφημίζοντο.

Τῇ 38 Ἰουλίου τοῦ 1637 ὁ Ἰωάννης Καπέλος σύντιχος ἀβογαδὸρ ἐκ Κεφαλληνίας, ἐξέδωκε διατάξιν, δι' ἧς περιόριζε καταχρήσεις κερδοσκοπικὰς τῶν φαρμακοποιῶν μ.κ. Οὗτοι ἐδίδον φάρμακα ἐπὶ πιστώσει καὶ κατέγραφον εἰς τὰ βιβλία των τὰ ποσὰ, χωρὶς νὰ φροντίσῃ διὰ τὴν εἰσπραξίν, ἰδίως ἂν ὁ ἀσθενὴς ἀπέθνησκεν. Μετὰ πολλὴν καιρὸν ἐζήτουν τὰ ὀφειλόμενα πολὺ ἐξογκωμένα, δικαστικῶς πολλὰκις. Εἰς τὴν αἰσχροκέρδειαν ταύτην τῶν φαρμακοποιῶν ὁ ρηθεις σύντιχος ἀβογαδὸρ ἔθεσε τελετὰν καὶ παύσαν, διατάξας τὰ ἐξῆς: Οἱ ἰατροὶ νὰ θέτωσι τὴν ἡμερομηνίαν εἰς τὰς συνταγὰς, τὰς ὁποίας ὁ φαρμακοποιὸς νὰ κερτῆ κατὰ τὰς ἐπιθεωρήσεις εἰς σύμμα.

Δεκαπέντε ἡμέρας μετὰ τὴν ἴασιν ἢ θάνατον, ὁ φαρμακοποιὸς ὑποχρεοῦται νὰ παραλάβῃ τὰς συνταγὰς καὶ ὁ θεραπευθεὶς ἢ οἱ κληρονόμοι νὰ τὰς ἀντιγράψουν, παρούσης τῆς ἀρχῆς, καὶ ὁ ἰατρὸς νὰ προσδιορίσῃ τὴν τιμὴν. Ἡ δὲ τιμὴ νὰ ὀρίζεται κατὰ τὴν διατίμησιν τῆς Κυβερνήσεως—τὴν ὁποίαν ἐτησίως ἐλάμβανον ἐκ Βενετίας—παρόντων τῶν ἐνδιαφερομένων. Ὁ παραβάτης φαρμακοποιὸς δὲν ἐδικαιούται

νὰ λάβῃ τὰ ὀφειλόμενα. Ὁ Ζακύνθιος φαρμακοποιὸς Ἀθανάσιος Δούκας εἶχε νὰ λάβῃ τεσσαράκοντα πέντε δουκάτα ἀπὸ ἑνα Διονύσιον Ξένον διὰ τὴν ἀσθένειαν τοῦ πατρὸς, ὅστις καὶ ἀπέθανεν. Ἐνεκα θανάτου συγγενοῦ τοῦ φαρμακοποιοῦ, οὗτος μετὰ δύο ἡμέρας ἐζήτησε τὰ ὀφειλόμενα, ἀλλ' εἶχον παραγράφῃ.

Ὁ γενικὸς προβλοπτής τῆς θλασσοῦς Βαπτιστὸς Βιττούρης, ἐν Κερκύρα εὕρισκόμενος, ἐδημοσίευσεν διατάξιν, τῆς 20 Ἰουνίου τοῦ 1752, διὰ τῆς ὁποίας ἐθέσπιζεν, ὅτι ἐπιτροπὴ ἀπὸ τὸν ἀρχίατρον τῆς πόλεως καὶ τοῦ ἀρχίατρον καὶ ἀρχιχειρουργοῦ τῆς στρατιᾶς μετὰ πεπρακμένου φαρμακοποιοῦ κατ' ἔτος νὰ ἐπιθεωροῦν τὰ φαρμακεῖα Κερκύρας, εἰς τὴν νὰ λαμβάνῃ μέρος ὁ προϊστάμενος τοῦ υἰγιονομείου κ. Βαίλος. Νὰ κατασχωνται τὰ κακῆς ποιότητος φάρμακα, ἀφοῦ προηγουμένως σφραγισθοῦν. Ἐθέσπιζε τὰ δηλητήρια καὶ αἱ τοξικαὶ οὐσίαι καὶ πᾶν ὅ,τι εἶναι ἐπιβλαβὲς εἰς τὴν υἰείαν νὰ φυλάττωνται εἰς ἰδιαιτέραν θήκην κλειδωμένην καὶ νὰ μὴ δίδωνται ἀνευ συνταγῆς ἰατροῦ ἢ χειρουργοῦ, αἱ δὲ συνταγαὶ αὗται νὰ διαφυλάττωνται κατ' ἰδιαιτέραν τάξιν, διὰ πᾶσαν ἐνδεχομένην περίστασιν κατὰ τῶν ἀσθενῶν. Αἱ διατάξεις αὗται ἐκοινοποιήθησαν καὶ εἰς τὰς ἄλλας νήσους τοῦ Ἰονίου, ὅπου εἰς τὰς ἐπιθεωρήσεις ἀντὶ τοῦ Βαίλου μετέβαινε ὁ προβλοπτής.

Ἡ Βενετία τῷ 1798 ἐδημοσίευσεν τὸν Κώδικα τῆς φαρμακοποιίας, ἀναγράφοντα τὰς μεθόδους τῆς κατασκευῆς τῶν φαρμάκων. Ἐπὶ τῷ σκοπῷ δὲ τούτῳ διετάχθησαν ἐπτὰ καθηγηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου διὰ τὴν σύνταξιν. Τῇ 14 Ἀπριλίου τοῦ ἰδίου ἔτους 1790 ἐπίσης διετάχθησαν ἅπαντες οἱ φαρμακοποιοὶ τῆς ἐνετικῆς πολιτείας νὰ συμμορφωθοῦν πρὸς τὸν νέον Κώδικα ἐντὸς τριῶν μηνῶν καὶ εἰς τὰς νήσους τοῦ Ἰονίου ἐντὸς ἐξ μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ προγράμματος. Ὁ Κώδιξ ἐδημοσιεύθη ἐν Παταβῶ καὶ ἐτιμᾶτο ἐξ ἐνετικῶν λιρῶν. Ἐκαστος φαρμακοποιὸς ὑπεχρεώθη νὰ τὸν ἀγοράσῃ καὶ νὰ κρατῆ αὐτὸν εἰς τὸ φαρμακεῖον. Τὸ ἴδιον διάταγμα τῆς ἐγκρίσεως τοῦ ἐπισήμου τούτου Κώδικος τῆς 24 Μαρτίου τοῦ 1790 ἔτους, διελάμβανε, ὅτι ἡ διατίμησις τῶν φαρμάκων, ἦτις κατὰ μῆνα Μάρτιον ἐκάστου ἔτους ἐδημοσιεύετο, θὰ συμμορφοῦτο εἰς τὸ ἐξῆς ἐπὶ τῇ βῆσει τοῦ νέου κώδικος κατ' ἀναλογίαν, κατὰ τὴν διατάξιν τῆς 26 Αὐγούστου τοῦ 1690 ἔτους. Ὡς πρὸς τοὺς ἐκκρεμῆς δὲ λογαριασμοὺς πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ Κώδικος ἴσχυεν ἡ παλαιὰ διατίμησις.

(Ἐπεταὶ συνέχεια)

Ἐν Ζακύνθῳ

ΣΠ. ΔΕ-ΒΙΑΖΗΣ

Τὸ καλὸν δὲ, τὸ χρήσιμον καὶ τὸ ἀφελίμον πάντοτε ζητούντες, ἀρκεσθῶμεν εἰς τὴν συναίσθησιν τῆς κεραιμένης ἐν ἡμῖν ἰσχύος καὶ ἐπὶ καλοῦ ταύτην διαλαμβάνοντες, θέσωμεν αὐτὴν ὄχι πλέον ὡς μέσον τῶν ὀλικῶν ἡμῶν ἐπιθυμιῶν, ἀλλ' ὡς ἀφετηρίαν τῆς πνευματικῆς ἡμῶν διαμορφώσεως καὶ ἐξυψώσεως.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΑΛΒΑΝΟΠΟΥΛΟΥ

ΣΤΡΟΦΑΙ

Ὡ! μόνον εἰς τὴν θέαν σου εὕρισκα εὐτυχίαν καὶ ἡ καρδία πάλλουσα πλησίον σου νεκροῦται εὐθὺς ὡς φεύγει, κί' ἀπειρον αἰσθάνομαι πικρίαν καὶ ἡ ψυχὴ μου φρίσσουσα θέλει νὰ ἀνορθοῦται περὶ αὐτὴν ἀπαισίον τὸ φάσμα τῆς ὀδύνης!

Ὅταν τὰς νύκτας ὄνειρα τοὺς ὀφθαλμούς μου τέρπουν κ' αἰ σκέψεις μου μόνον ἐσέ με πόθον περιβάλλουν μυστηριώδεις ἀγνωστοὶ σκιαί, γύρω μου ἔρπουν κ' ἐνῶ τὰ στήθη φλέγοντα ἠδέως ἀναπάλλουν εἰρωνικὸς ὁ γέλωσ των τὰ ὄνειρα συντρίβει.

Ὅπταν εἰς τὰ χεῖλη σου τὰ φρίσσοντα ἀφίνω ἐν φλογερῶν μου φίλημα, ὅπταν ὄλος καίω ὅπταν τοῦ μετώπου μου τὴν φλόγα ἡ πνοή σου δροσίζει ὡσπερ ζέφυρος! ἂν ἐνδομύχως κλαίω! αἰσθάνομαι τὸ ἀπνέες, τὸ τέλος προσεγγίζον!

Ὁ χρόνος ὁ ἀμείληκτος τὴν πλάκα θέλει ρίψη καὶ ὅπως ἀπὸ κάθε τι ἐρείπια ἀφίνει, τὰ ὄνειρά μας τὰ χρυσὰ τοὺς πόθους θὰ συντρίψη καὶ τότε συναντῶμενοι τὴν κεφαλὴν θὰ κλίνῃ ἑκάτερος, ὡς ἂν ποτὲ δὲν εἶδομεν ἀλλήλους!

Αἱ ἀνανηθῆσαι μένουσιν, μοιραίως πλὴν θαμβοῦνται καὶ ἂν δὲ ἡ καρδία ζῇ εἰς γηραῖον τι σῶμα τῆς εὐτυχίας αἱ στιγμαὶ δὲν πλῆττον, λησμονοῦνται παλμούς ἂν δὲν αἰσθάνεται, δὲν εἶνε παρὰ πτώμα τὸ παρελθὸν οὐδέποτε τὸ ἐνεστώσ ἠδύνει!

Πρὶν εἰς τὸ ρεῦμα ἀφεθῶ, πρὶν οἱ παλμοὶ μου σῶσι πρὶν ἡ ἐρώσα μου ψυχὴ παρασυρθῇ εἰς πόθους πρὶν ἴγνη ἀνεξάληπτα βαθεῖα χαραχθῶσι στὰ βάθη τῆς καρδίας μου! πρὶν ἔτι αὐτὴ μάθη ὅτ' ἔρωσ εἶν' ἡ θλίψις τῆς, ὅτ' ἔχει ἀγαπήση.

Τοῦ χωρισμοῦ ἄς σπεύσωμεν τὴν ὥραν καὶ ἡ καρδία πρὶν μᾶθῃ τὸ ἀπόρητον, πέπλον πυκνὸν ἄς ρίψη εἰς τὴν αὐγὴν αἰσθήματος! αὐτὴ δὲ ἡ σχεδία τοῦ βίου, διαχωρίζουσα τὰς τύχας, θὰ καλύψῃ τοὺς πόθους μου, ἀλλὰ ποτὲ τὴν λήθην δὲν θὰ φέρῃ!

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΑΛΒΑΝΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΙΣΘΗΜΑΤΩΝ

Τὰ σφοδρότερα τῶν αἰσθημάτων προέρχονται ἀποτόμως ἢ μικρὸν κατὰ μικρὸν ἢ ἀπλῆ συμπάθεια μεγεθύνεται καὶ ἀνοψοῦται εἰς αἰσθημα σφοδρὸν; Καὶ ὑπὸ τὰς δύο περιστάσεις ἐγεννήθησαν πάθη βίαια καὶ περιφλεγῆ, ἀλλ' ἡ διαφορά ὑπάρχει πάντοτε μεταξὺ τῶν δύο προελεύσεων.

Καὶ ὅταν μὲν ἡ συμπάθεια, ἡ ἀγάπη, ὁ ἔρωσ γενῶνται εἰς συνηθείας, καὶ ὀλίγον κατ' ὀλίγον. τότε τὸ οὗτος ἀναπτυσσόμενον αἰσθημα δὲν εἶνε τὸ σφοδρὸν καὶ περιφλεγές, ἀλλὰ τὸ ἡδὺ καὶ βαθύ συγχρόνως αἰσθημα, τὸ ἀπειρον καὶ μέγα, τὸ ὁποῖον εἶνε μὲν ἰσχυρόν, ἀλλ' ὄχι βίαιον. Εἶνε ἐν ἐνὶ λόγῳ ἢ ἀμετρος ἀφοσίωσις.

Τούναντίον ὅταν τὸ αἰσθημα γεννᾶται ἀποτόμως καὶ αἰφνυδῶς, ἀνακαλύπτει τις ἐν ἑαυτῷ φλέγον τὸ

πῦρ τῆς ἀγάπης, καὶ αἰσθάνεται ἑαυτὸν παρασυρόμενον μετ' ἀκαταστέτου ὀρμῆς πρὸς τὴν δίνην τοῦ πάθους. Τὸ αἰσθημα τοῦτο ὑπὸ ἐποψιν αὐταπαρησείας δυνατὸν νὰ ἦναι ἐν καθάρῳ μῆδεν. Ἀλλὰ ὑπὸ ἐποψιν πάθους εἶνε πᾶν ὅ,τι φλογερότερον καὶ μάλλον τρελλὸν δύναται νὰ ὑπάρξῃ. Δὲν ὑφίσταται τότε οὐδὲν ἐμπόδιον, τὸ ὁποῖον νὰ μὴ δύναται νὰ ἀρθῇ, οὐδὲν κώλυμα, τὸ ὁποῖον νὰ μὴ εξαφανίζεται.

Τὰ πάντα ἐπαναλαμβάνουσι πάθος πικράφορον, βίαιον καὶ τραγικόν, ἐνίοτε καὶ ὁ ἐρῶν οὐδὲν ἀντιλαμβάνεται ἢ τὴν φλόγα, ἢ τις ἐν τῇ ψυχῇ του μαίνεται.

Γίνεται τότε ἡ κρατερὰ μάχη. Παλαίει ἡ ζωὴ πρὸς τὸν θάνατον καὶ ὁ θάνατος σχεδὸν πάντοτε ἀποβαίνει νικητής.

Μεταξὺ τῶν δύο αἰσθημάτων τὸ πρῶτον εἶνε τὸ ποθεινότερον, τὸ καλλειότερον, καὶ ἐπὶ τέλους τὸ προτιμώτερον, ἂν πρὸ παντὸς σκεφθῶμεν τὰς συνεπείας τοῦ δευτέρου.

Πλὴν κέκτηται ἡ καρδία χαλινούς;

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΑΛΒΑΝΟΠΟΥΛΟΥ

ΜΕΣΑ ΠΡΟΣ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΙΝ ΤΩΝ ΚΡΑΥΓΩΝ ΟΝΟΥ ΚΑΙ ΑΛΕΚΤΟΡΟΣ

Ἡ «Πέλ-Μελ-Γκαζέτ» τοῦ Λονδίνου μᾶς ἀποκαλύπτει τὸν περιεργὸν τρόπον, δι' οὗ δύνανται νὰ ἀποστομώνωνται οἱ πολὺ ὀχληροὶ ὄνοι καὶ ἀλέκτορες. Διακροῦντος ἐνὸς ταξιδίου εἰς τὴν Κίναν, κατὰ τὸ 1745, ὁ πάτερ Βυάρεστος εὐρέθη κατὰ τινὰ νύκτα εἰς ἀδυναμίαν νὰ κοιμηθῇ ἐξ αἰτίας ἐνὸς ὄνου πολὺ ὀχληροῦ. Περσπονήθη εἰς τοὺς φιλοξενοῦντας αὐτὸν καὶ ὁ ὄνος τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν ἐγένεν ἀφωνότερος ἰχθύος. Ὅταν ἐζήτησε τὴν ἐξήγησιν τῆς ἀπροόπτου ταύτης ὑποταγῆς, ὁ ἱεραπόστολος ἔλαβε τὴν ἐξῆς ἐξήγησιν: «Οὐδὲν εὐκολώτερον τοῦ νὰ ἐμποδίσῃ τις ἓνα ὄνον τοῦ νὰ ὀγκανίξῃ. Ἄρκει νὰ τοῦ δέσῃτε μίαν πέτραν εἰς τὴν οὐράν. Ἐπειδὴ δὲ δὲν θὰ ἡμπορῇ νὰ σηκώσῃ τὴν οὐράν, οὗτος δὲν θὰ δύναται οὔτε νὰ ὀγκανίξῃ».

Ὁ τρόπος διὰ τοῦ ὁποῖου ἀποστομοῦνται οἱ ἀλέκτορες εὐρέθη ἀπὸ ἓνα Γάλλον λοχίαν, διακροῦντος τοῦ πολέμου ἐν Ἀλγερία. Οὗτος εἶχε πάντοτε μαζὺ του ἓνα ἀλέκτορα, ὅστις ἦτο ἡ γὰρὰ καὶ ἡ διασκέδασις τῶν στρατιωτῶν. Ἄλλ' ἦτο ὀχληρός, διότι ὅταν ἀνέτελλεν ἡ ἡμέρα καὶ ὄλοι ἀπελάμβανον μικρὰς παρατάσεως τοῦ ὕπνου, ὁ ἀλέκτωρ ἤρχιζε νὰ ρίπτῃ τὰς ὀξείας κραυγὰς του. Αἱ κατάραι ἐνέσκηπτον τότε κατὰ τοῦ ἀλεκτροφίλου λοχίου, ὅτε οὗτος ἐφαντάσθη νὰ δέσῃ μετ' ἓνα σπάγον μίαν κνήμην τοῦ ἀλέκτορος, ἐνῶ μετ' ἄλλο ἄκρον ἔδεσε τὴν κλίνην του. Μόλις ὁ ἀλέκτωρ ἤρχιζε τὸ ἄσμα του, ὁ λοχίας ἔσυρε τὸν σπάγον καὶ ὁ ἀλέκτωρ ἐπιπτε κατὰ γῆς, ἐγειρόμενος ἀμέσως μετ' ἀγανακτήσεως καὶ ἀφρονος ἐπὶ τινὰ λεπτὰ τῆς ὥρας. Μόλις ἐπρόκειτο νὰ ἀρτίξῃ, πάλιν νέα πτώσις. Μετὰ τρεῖς ἡμέρας ὁ ἀλέκτωρ εἶχε χάσει τελείως τὴν φωνὴν του.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΠΑΙΓΝΙΟΝ

ΩΦΕΛΙΜΟΙ ΓΝΩΣΕΙΣ

Κατασκευὰ ὄξους.

Τρία τινὰ ἀπαιτοῦνται πρὸς κατασκευὴν ὄξους ἐκ τοῦ οἴνου: οἰνόπνευμα μετ' ὕδατος, ἐπαφή τοῦ ἀέρος μετὰ τοῦ ὕγρου καὶ θερμότης 25 ἕως 30 βαθμῶν. Λοιπὸν ἐάν θέλετε νὰ μεταποιήσετε οἶνον, ἔστω καὶ κακῆς ποιότητος, ἐπιχύσατε ποσότητα ὄξους βράζοντος, ἀφήσατε ἀνοικτὴν ὀπὴν εἰς τὸ στόμιον, ὅπως εἰσέρχεται ὁ ἀήρ καὶ διατηρεῖτε θερμὸν τὸν κάδον μετὰ 30 βαθμῶν.

Κατὰ τοῦ ἔλκουσ τοῦ στομάχου.

Ὁ Dr Bartholow παρέχει τρεῖς τῆς ἡμέρας ἀνὰ ἓν ξηρίον ἐκ τῶν ἀκολουθῶν:

- Sous-nitrate de bismuth: 8.0
Sulfate de morphine 0.06
Dans 6 paquets ou cachets.

Κατὰ τῆς ὀξείας ἀρθρίτιδος.

Ἐν περιπτώσει προσβολῆς ὀξείας ἀρθρίτιδος ἀφελούσι δύο ἕως τεσσάρων καταποτίων δι' ἡμέρας ἐκ τῆς ἀκολουθοῦσας συνταγῆς:

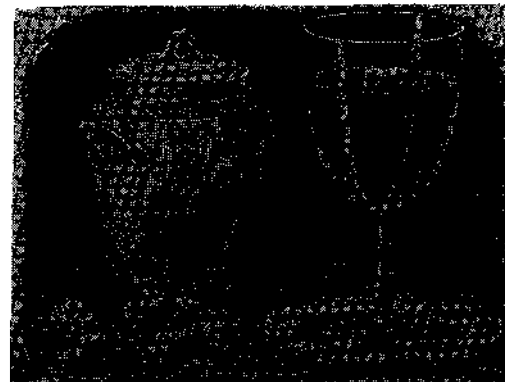
- Sulfate de quinine 3.0
Extrait alcoolique d'aconit 1.0
— de semences de colchique 0.50
— de belladone 0.20
Pour faire 20 piluls

Ἀνώδυνος ἐξαγωγή ὀδόντων.

Ἡ ἀκόλουθος τοπικὴ ἀνασθητικὴ ἐφαρμογὴ ἐπαίνεται πρὸς ἀνώδυνον ἐξαγωγή τῶν ὀδόντων:

- Chlorhydrate de cocaine 1.50
Acide phenique cristallise aa 1.70
Camphre pure }
Alcool rectifie a 95o 300

Τεμάχιον ὕδρου βάμβακος ἐμποτισθόμενον ὀφθῶν ἐκ τοῦ διαλύματος ἐκπέεται ἐπὶ τῶν οὐλῶν τοῦ ἐξαχθισμένου ὀδόντος ἐπὶ τινὰ στιγμὰς.

σταται ὀριστικῶς πρὸς μεγίστην ἐκπληξιν τῶν παρισταμένων.

Τί δὲ συμβαίνει ἐπὶ τοῦ προκειμένου; Δὲν εἶναι ἡ σάκχαρις ἢ τις ἐπιπλῆς, διότι φυσικῶς αὐτὴ διαλύθη ἐν τῷ ὕδατι, ἀλλὰ εἶναι τὸ περικάλυμμα αὐτῆς δηλ. ὁ βάμβαξ τοῦ κολλοδίου, ὅστις ἀπαλλαγεί τῆς σακχάρους διατήρησε τὸ γεωμετρικὸν αὐτῆς σχῆμα καὶ τὴν κρυσταλλίνην αὐτῆς λευκὴν μορφήν.

Ἡ ἀπάτη εἶναι προσωρινή, διότι ἐάν ἐγγίσητε τὸ δεύτερον τοιοῦτο σχῆμα, θὰ διαλυθῇ καὶ μεταβληθῇ εἰς οὐσίαν μαλακὴν καὶ σπογγώδη.

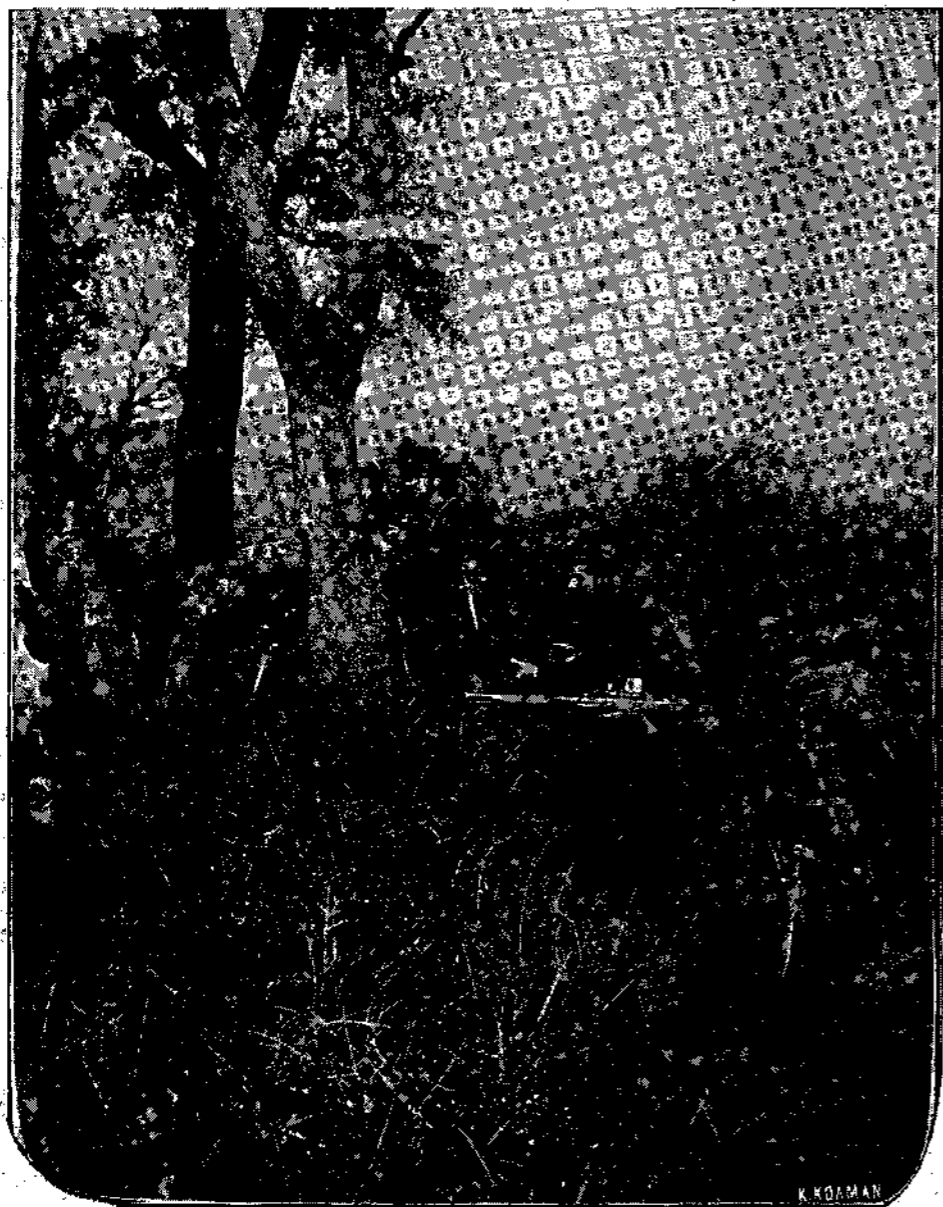
Φ. Π.

ΜΙΑ ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΥΜΒΟΥΛΗ ΕΚΑΣΤΟΤΕ

Αἱ πενώσεις.

Τὸ βαρομετρον τῆς ἀνθρωπίνης ὑγείας ἔγκειται εἰς τὴν καθημερινὴν τακτικὴν ἐκκένωσιν τοῦ σώματος. Κανονικὴ λειτουργία, τῶν μελῶν τοῦ σώματος, προαπαιτεῖ ἐντέλως καλὴν κατάστασιν αὐτοῦ. Ταῦτα δὲ φυσικῶς ὑφίσταται, ὅπταν τὰ εἰσαγόμενα καὶ ἐξαγόμενα δὲν εὕρισκον κώλυμα κατὰ τὴν ἐκ τοῦ στομάχου καὶ τῶν ἐντέρων διέλευσιν αὐτῶν. Ταῦτα δὲ συντελοῦσιν, ὡς εἰκόσ, εἰς τὴν προφοδότησιν καὶ συντήρησιν τοῦ σώματος. Ἄν θέλετε λοιπὸν νὰ συντηρήσητε καλῶς καὶ ὀμαλῶς τὸ σῶμα σας, νὰ εἰσάγετε ἐν αὐτῷ τροφὰς καὶ ποτὰ εὐπέπτους, ἐλαφρὰς, ὑγιεινὰς καὶ καθαρὰς, ἵνα τὰ περιττώματα ἐξάγονται ὀμαλῶς. Ὁ ἰατρός σας

Αὐτοκράτειρα ΕΛΙΣΑΒΕΤ

ΠΡΟ ΤΟΥ ΜΠΙΖΑΝΙΟΥ

ΣΠΑΡΤΙΑΤΙΣΣΑ ΜΑΝΑ

Τὸν πλάστη παρεκάλεα
 Νὰ μοῦ χάριση ἀγόρι
 Μ' Ἀνδρὸς ὅμως στὸ πείσμα μου
 Μοῦ χάρισε μὴ Κόρη.
 Τὴν ἀγαπῶ λαίτρεῦέ μου
 Νὰ λείψῃ ἀπὸ κοντά μου
 Θὰ μείνω μόνη κι' ἔρημη
 Στὰ μαῦρα γηραιότητά μου.

* Ἦθελα γυιό' μὰ ἔξερτε
 Γιατὶ παρακαλοῦσα

Στῆς γέννας τοὺς κοιλιοπόνους
 Ἀγόρι νὰ γεννοῦσαι ;
 Ὁ ἄντρας μου σκοτώθηκε
 Στὸν πόλεμο μὴ μῆρα
 Μ' ἄλλους Γραικοὺς ἀθάνατους
 Εἰς τὴ Σιρμωνίτσα πέρα.
 Κι' ἤθελα γὰρ τὸ θάνατο
 Νὰ κδικηθῆ ἵ' ἄντρας μου.
 Κι' ἔνδοξον τέτοιου θάνατον
 Νάβρισκε κι' ὁ γυιός μου !

Κύπρος

ΠΟΛΥΒ. Α. ΚΥΠΡΑΙΝΗΣ

Ο ΣΥΜΜΑΧΙΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ

Ὅστε χωρὶς νὰ τὸ θέλωμεν προεκληθῆμεν καὶ χωρὶς νὰ ζητήσωμεν παρὰ τῆς Βουλγαρίας ὅ,τι μᾶς ἀνήκειν, αὐτὴ ἀρξαμένη χειρῶν ἀδίκων μᾶς ἐπέτεθη αἰφνηδῶς, θέλουσα διὰ τῆς βίας νὰ μᾶς ἀφαιρέσῃ ὅ,τι κατελάβομεν. Καὶ ὑπεχωρήσαμεν καὶ συγκατετέθημεν εἰς πολλὰς ἀπαιτήσεις τῆς, ἕως ὅτου αὐτὴ μὲν ἐζήτησε τὰ πάντα, ἡμεῖς δὲ ἀπηντήσαμεν διὰ τῆς βίας, δώσαντες πρῶτον αὐτῇ ὀλιγώρον προθεσμίαν νὰ μᾶς ἐκκενώσῃ τὰ μέρη, ἅτινα κατεῖχεν αὐτοβούλως ἐν Θεσσαλονίκῃ. Ἀρνηθείσης δὲ ἐπῆλθεν ἡ αἱματηρὰ ῥῆξις ἐντὸς τῆς πόλεως καὶ εἶτα ἐκτὸς αὐτῆς ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης.

Οὕτως, ὡς προεῖπον εἰς τὸ προγενέστερον τεύχος, ἡ μάχη βαθμηδὸν ἐγενικεύθη ἀπ' ὅλα τὰ σημεῖα, ἅτινα οἱ Βούλγαροι κατεῖχον, στρατώνας, γυμνάσια, οἰκήματα, προξενεῖον κτλ. Ἄλλοι μᾶς ἐπυροβόλουν ἀπὸ τοὺς ἐξώστας καὶ τὰς στέγας, ἄλλοι ἀπὸ τὰ ὕψη τῶν τζαμιῶν καὶ καπνοδόχων καὶ ἄλλοι ἀπὸ διάφορα ἄλλα μέρη, αἱ δὲ σφαιραὶ συρίζουσαι καθ' ὅλας τὰς διευθύνσεις καὶ ὀρμῶσαι εἰς τὰ τεῖχη καὶ τοὺς ὑελοπίνακας κατέρριπτον αὐτοὺς μετὰ πατάγου

ἐπὶ τῶν πεζοδρομίων, προξενουῦντας φρικιαστικὸν πάταγον.

Μετ' οὐ πολὺ τίθεται καὶ τὸ πυροβόλον εἰς ἐνέργειαν, ὅπως τοὺς ἐξαναγκάσωμεν εἰς ταχείαν παράδοσιν. ἤρξατο δὲ κροτοῦν ἐξ ἀποστάσεως 50 μέτρων μῦλις ἐκ τοῦ φρουρχαείου μᾶς, προξενήσαν ἀρέσως μεγάλην ὄπην εἰς τὸ ἐχθρικὸν φυλακεῖον, ὅπθην μετ' ὀλίγον βλέπομεν τοὺς βουλγάρους ἐξερχομένους μετὰ τὰς χεῖρας πρὸς τὰ ἄνω, εἰς σημεῖον ὑποταγῆς. Ἐν τῷ μεταξύ καὶ τὰ εἰς τὴν ἰδίαν λεωφόρον κείμενα νοσοκομεῖα τῶν, ὄρατα καὶ μεγάλα κτίρια, παραδίδονται τὸ ἓν μετὰ τὸ ἄλλο κατόπιν τῆς βίας, ἐπίσης δὲ τὸ ταχ. μέγαρόν των καὶ ὁ βουλγαρικὸς στρατὸν, ὁ πλησίον τοῦ νεκροταφείου μᾶς κείμενος.

Μέχρι τῆς 10 ὥρας τῆς νυκτὸς ἔχουν συλληφθῆ περι τὸς 500, ἰδίως δὲ πάντα τὰ ὑποπτα βουλγ. ὑποκείμενα καὶ οἱ κομιτατζίδες μέχρις ἐνός. Ἐπίσης καταλαμβάνομεν καὶ τὸ Μέγα Ξενοδοχεῖον (Grand Hôtel) κέντρον τῶν βουλγ. ἐξοχότητων, κατόπιν γενναίας ἀντιστάσεως μετὰ ἀρκετὰ θύματα.

Οἱ Βούλγαροι ἐδῶ μεταχειρίζονται χειρο-

Κινήσεις και συζητήσεις γίνονται μεταξύ των στρατιωτών, έως ότου δίδεται το σύνθημα της εκκινήσεως. Και πρώτον φεύγει το Πυροβολικόν, ακολουθούστος του Ιου Συντάγματος και είτα τα άλλα.

Ἡ Μεραρχία διέρχεται μέσω της πόλεως, ἐνῶ ὁ κόσμος παρατεταγμένος εἰς τὰ πεζοδρόμια μᾶς χαιρετᾷ, εὐχόμενος καλὴν ἐπιτυχίαν. καὶ εἰς τὰς ἐξω ἐπιχειρήσεις μας. Ἡ βροχὴ ἀρχίσασα πρὸ της ἐκκινήσεώς μας ἐξακολουθεῖ ἀραιά, δὲν μᾶς φαίνεται ὅμως περίεργον, καθότι ὁσάκις ἐπρόκειτο νὰ ἐκκινήσωμεν διὰ μάχην, πάντοτε ἡ βροχὴ ἀπετέλει τὸν πρόλογον.

Ἡ πορεία ἐξηκολουθεῖ, ἕως ὅτου μᾶς εὗρεν ἡ νύξ καὶ οἱ ἄνδρες κουρασμένοι ἀπὸ της χθὲς ἀναμένον τὴν ὥραν της σκηνώσεως. Διερχόμεθα διὰ μέσου τοῦ χωρίου Δριμίγκλαβα, ὅπου μᾶς δροσίζουν αἱ χωρικά με ὕδωρ, ἐνῶ ἄλλαι μοιράζουν σκόρδα· τὸ χωρίον αὐτὸ εἶναι τὸ πρῶτον, ὅπου συναντῶμεν.

Ὅταν δὲ ἠρωτήσαμεν τοὺς χωρικούς, πῶς ὀνομάζεται καὶ μᾶς ἀπήντησαν Δριμίγκλαβα, τότε ὄλοι ἐνεθυμήθημεν αὐτὸ τὸ ὄνομα, διότι ἦτο τὸ τελευταῖον χωρίον, ὅταν εἰς τὴν πρώτην ἐκστρατείαν εἰσηγήθημεθα εἰς τὴν Θεσσαλονίκην. Πράγματι μᾶς ἐνθυμίζει πολλὰ καὶ διακρίνομεν πολλοὺς γνωστούς. Τέλος ἀπομακρυνόμεθα τοῦ χωρίου καὶ μετὰ πάροδον 2 ὥρων πορείας ἔτι, ἡ μεραρχία μας ἐσταμάτησεν. Εἶναι ἡ 10 ὥρα καὶ διατασσόμεθα νὰ στῆσωμεν τὰ ἀντισκήνια, ἀλλὰ ποῦ ὄρεξις; Ὅλοι εἴμεθα κατακόποιοι ἐντελῶς.

Ἡνοῖξα λοιπὸν καὶ ἐγὼ τὴν κουβέρτα μου καὶ ἔθεσα καὶ ὡς σκέπασμα τὸ ἀντίσκηνον, ὡς ὁμοίως ἔπραξαν καὶ οἱ πλεῖστοι, καὶ κατεκλίθημεν, διότι ἡ κόπωση μᾶς ἦτο τρομερά.

Ποὺ καὶ ποῦ ἐβλεπέ τις καὶ κανὲν κηρίον, ἀλλὰ καὶ αὐτὰ μετὰ 1)2 ὥραν ἔαβυσαν, ὅλων ἀποκοιμηθέντων. Ἐγερθέντες δὲ τὴν 4ην πρωϊνὴν ὥραν μετὴν συρικτραν τοῦ ἐπιλοχίου, ἠκούσαμεν ἀπὸ τῶν φωνάζοντα: «Εἶναι πρῶτὴ ἀκόμη, εἶναι τέσσαρες». Ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ἀναγκάζεται νὰ ἐτοιμασθῇ ἀφ' οὗ ὄλοι ἐπὶ ποδὸς εἶνε ἑτοιμοὶ πλέον δι' ἀναχώρησιν. Ὁ λοχαγὸς μᾶς φωνάζει ἀσύγχαξις διότι πρῶτον τὸ τάγμα μᾶς θὰ ἐξεκίνηει.

Ἀποροῦμεν διατί τόσον πρῶτὴ νὰ ἐκκινήσωμεν, ἀλλὰ κανεὶς δὲν γνωρίζει ἐκτὸς τοῦ Μεραρχοῦ καὶ Συνταγματάρχου μας. Ἀφ' οὗ ἔδεσμεν ἀντισκήνια καὶ κουβέρτας ὡς καὶ τοὺς γυλιούς, ὁ λόχος μᾶς συντάσσεται καὶ ἀκολουθοῦντες τὸ τάγμα μᾶς, ἐκκινούμεν, ἀλλὰ μετὰ μεγάλης προφυλάξεως. Οἱ λόχοι ἀναπτύσσονται καὶ ἀπετέλλουν περιπόλους καὶ ἀνιχνευτὰς, ὅλοι δὲ αὐταὶ αἱ προφυλάξεις μᾶς ἀνησυχοῦν καὶ ψυθιρίζομεν, ὅτι κάποιον λάκκον θὰ ἔχη ἡ φάβα. Καὶ πράγματι δὲν παρέρχεται ἡμίσεια ὥρα καὶ μακρῶς

ἀκούονται κανονιοβολισμοί, ἐμάνθανομεν δὲ ὅτι ἡ 4η Μεραρχία συναντήσασα τὸν ἐχθρὸν, μάχεται. Πλησιάζοντες ἀκούομεν καὶ τὸν κρότον τῶν μάνλιχερ. Ἀλλ' ἡμεῖς ἀπέχομεν ἀκόμη πολλὰ χιλιόμετρα ἀπὸ τὸ μέτωπον της 4ης μεραρχίας. Δὲν παρέρχεται ὅμως μιᾶς ὥρας ἔτι πορεία καὶ εἰς τὸ μέτωπον τὸ ἰδικόν μας παρὰ τὸν Γαλλικὸν Ποταμὸν καὶ τὸ Λεφάλον ἀκούονται τυφεκισμοὶ καὶ ταυτοχρόνως οἱ λόχοι ἀναπτύσσονται εἰς ἀκροβολισμόν, προχωροῦντες μετὰ προφυλάξεως, ἀνερχόμενοι καὶ κατερχόμενοι διαφόρους λόφους καὶ χαράδρας.

Ἡ μάχη διὰ τὴν Μεραρχίαν μας εἶχεν ἀρχίσῃ ἤδη, προπορευομένου τοῦ Ιου Συντάγματος, τὸ ὅποιον εἶχε κάμη τὴν ἐναρξιν. Ἡ μάχη ἦτο πεισματώδης. Ἐκ τῶν πρώτων δυστυχῶς φονεύεται ὁ Διοικητὴς τοῦ ταγματάρχης κ. Διαλέτης ὡς καὶ ἀρκετοὶ ὀπλίται, μετὰ δὲ τῶν τραυματιῶν ἦσαν πολλοὶ ἀξιωματικοὶ ὡς καὶ οἱ τοῦ τάγματός μας «Σκαλτσογιάννης καὶ Μαντζῶρος». Ἐκ τοῦ Λόχου μᾶς καὶ της διμοιρίας μου φονεύονται τέσσαρες ὀπλίται ὡς καὶ πολλοὶ τραυματῆται. Ἡ μάχη γενικευμένη ἐξακολουθεῖ καὶ καταλαμβάνομεν τέσσαρα — πέντε χωρία μικρά, τὰ ὅποια ἐρευνῶμεν, ὅλοι ὅμως αἱ μικροκαλύβαι ἦσαν κλειδομένοι, καθ' ὅσον μετὰ τοῦ φεύγοντος στρατοῦ, ἀνεχώρου καὶ οἱ κάτοικοι χωρικοί. Εἰς ἐν ἀπὸ τὰ χωρία ταῦτα, τὰ ὅποια μετὰ μιᾶς διμοιρίας ἐρευνῶμεν, αἴφνης θύραι καὶ παράθυρα πίπτουν ἐν τῇ ἔμῃ εἰσέρχόμενοι δ' ἐν αὐταῖς δὲν εὐρίσκομεν παρὰ τὰ ἐπιπλα καὶ μπαουλα, ὡς καὶ γιούρτην, αὐγά, γάλα κτλ. τὰ ὅποια καταβροχθίζουσι οἱ στρατιῶται. Τὸ πλῆθος τῶν ὀρνίθων ἔμῃ τῇ εἰσβολῇ τοῦ στρατοῦ ἐπήδων εἰς τὰ κεραμίδια καὶ ταρατσοῦς, ὅπως ἀποφύγουν τὸν διὰ λόγους θάνατον. Εἰς μίαν καλύβην εὐρίσκομεν μίαν μικρὰν Ὀθωμανίδα, ἣτις φαίνεται μὴ δυνηθεῖσα νὰ φύγη, ἔμεινε μόνη. Ἐπίσης εἰς ἕτερον οἶκημα διακρίνομεν γέροντα ὀθωμανὸν ἡλικίας 80 ἐτῶν περίπου, ὅστις με ὑποκλίσεις μᾶς εὐχαριστεῖ, διότι τὸν ἀφήσαμεν ἐν τῇ ζωῇ.

Περὶ τὴν 4ην ἀπογευματινὴν ὁ ἐχθρὸς ὑπεχώρησεν, οἱ δὲ λόχοι διατάσσονται καὶ συγκεντρώνονται, προφυλακαὶ δὲ τίθενται εἰς κατάλληλα μέρη. Ἐν τῇ μετὰ φθάνει ὁ Μεραρχος κ. Καλάρης μετὰ τοῦ ἐπιτελείου του καὶ ζητεῖ πληροφορίας διὰ τοὺς νεκροὺς καὶ τραυματίας τοῦ Συντάγματός μας, δίδει δὲ διαταγὰς, εἰς ποῖον μέτωπον πρέπει νὰ τεθῶσιν αἱ προφυλακαὶ.

(ἔπεται συνέχεια)

τη Μητροπόλει καὶ ἐντὸς της Ἐξαρχίας εὐρισκομένων, ἐνῶ ἄλλη δύναμις ἐπιτίθεται κατὰ τῶν οἰκημάτων, ἐνθα διέμενον οἱ ἄνδρες της μουσικῆς.

Εἶναι ἤδη ἡ 6 1)2 ὥρα της πρωϊνῆς καὶ τὸ πυροβόλον ἐκτελεῖ τὴν τελευταίαν του ἐπιχειρήσιν εἰς τὴν Βουλγαρικὴν Μητρόπολιν, ὅπου εἶχον καταφύγει οἱ τελευταῖοι, οἱ ὅποιοι καὶ αὐτοὶ μετὰ ἡμίσειαν ὥραν παραδίδονται καὶ ὀδηγοῦνται εἰς τὰ φορτηγὰ μεταγωγικὰ ἀτμόπλοια.

Τέλος περὶ τὴν 9 ὥραν π. μ. οἱ λόχοι καλοῦνται εἰς συνάθροισιν καὶ πάντες κατευθυνόμεθα εἰς τὰ διαμονητήριά μας διὰ νὰ ἀναπαυθῶμεν ἀπὸ τὴν διήμερον ταύτην ἀγρυπνίαν, πέναν καὶ ἀγῶνα.

Καθ' ὁδὸν ὅμως Κυρίαί, Δεσποινίδες, Κύριοι, παῖδες κτλ. μᾶς ρίπτουν ἀπὸ τοὺς ἐξώστας ἄνθη καὶ μᾶς ζητωκραυγάζουν.

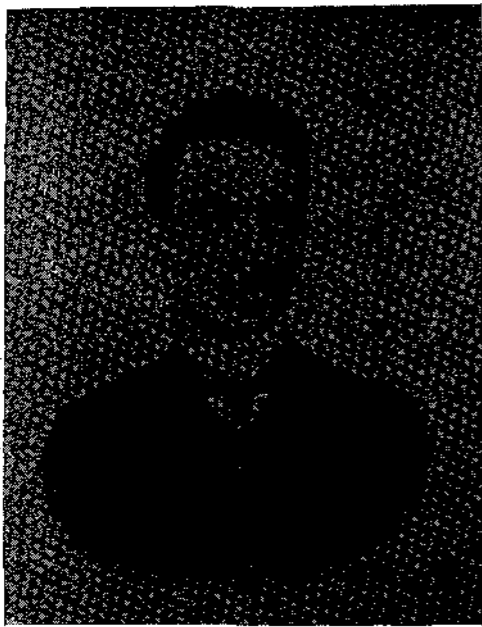
Ἡ ἀφιξίς μας εἰς τὸν λόχον μᾶς ἐγένετο μετὰ μεγάλης ὑποδοχῆς ἀπὸ τὴν συνοικίαν ὅλην ἀλλ' ὅταν εἰσῆλθομεν ἐντὸς, εὗρομεν κάτωθι τῶν εἰκονισμάτων τοὺς δύο νεκροὺς συναδέλφους, οἵτινες ἐφονεύθησαν πρῶτοι κατὰ τὴν διάρκειαν της μάχης. Ὅλοι ἐδακρύσαμεν διὰ τὴν ἀπώλειαν τῶν δύο ἀνδρῶν τοῦ λόχου μας.

Τὴν ἐπομένην ἀπὸ πρωΐας ὁ λόχος μᾶς ἐγίνετο τὸ προσκύνημα διὰ τοὺς νεκροὺς μας, δὲν ἔμεινε δὲ οὐδεὶς ἀπὸ τὴν συνοικίαν, ὅστις νὰ μὴ προσῆλθε καὶ πολλοὶ τοὺς ἔρρανον με ἄνθη, ἄλ-

λαιακοποὶ καὶ νηστεῖς ἐπὶ δύο ἡμέρας διὰ νέαν ἐκστρατείαν. Αὕτη ἦτο ἡ γνώμη ἀνεξαιρέτως ὄλων μᾶς καὶ ὅτι κάτι καὶ αὕτις σοβαρὸν θὰ συμβῆναι. Ἐν τούτοις μᾶς καθυστάσασεν ὁ λοχαγὸς μᾶς φθάσας κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν, ὅστις μᾶς ἐβεβαίωσε πράγματι τὴν ἀναχώρησίν μας προσθέσας, ὅτι ἀπόλυτος ἐθνικὴ ἀνάγκη ἐπιτάσσει ν' ἀναχωρήσωμεν ἀνυπερέτως, της Μεραρχίας μας διαταχθείσης ἀνωθεν νὰ βαδίσῃ πρὸς συνάντησιν τῶν ἄλλων Μεραρχιῶν.

Ὁ σιτιστὴς μᾶς ἤρξατο ἀμέσως τότε νὰ περιμαζεύη καὶ διαχωρίσῃ τὰ ἀχρηστοῦ ἀπὸ τὰ χρήσιμα, παρέλαβεν ἄρτους, γαλέταν, καὶ τυρόν καὶ διεμοίρασεν εἰς τοὺς ὀπλίτας διὰ τεσσάρων ἡμερῶν τροφοδοσίαν. Ἡ ὥρα ἐν τούτοις παρέρχεται καὶ ὅσον ἐπλησίαζεν ἐκείνη ἡ στιγμή ὅτι θὰ ἐγκατελείπομεν τὸ οἶκημά μας, ὅπερ ἐπὶ τρίμηνον μᾶς ἐφιλοξένησεν, ὡς καὶ τοὺς φιλοτίμους γείτονας τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, μετὰ τὰς πολλαπλὰς περιποιήσεις των, τόσον ἐλυπούμεθα, ὅστε δὲν θὰ λησμονήσωμεν ποτὲ τὴν λαμπρὰν αὐτὴν συνοικίαν. Μετ' οὗ πολὺ ὁ λόχος κατὰ τετράδας ἐξέρχεται τοῦ στρατῶνος μετὴν τὸν λοχαγὸν ἐπὶ κεφαλῆς, ἐνῶ οἱ γείτονές μας ἐκ τῶν παραθύρων, θυρῶν, καὶ ἐξωστῶν μᾶς χαιρετοῦν ἀνακραζόντες: «Καλὴν ἐπάνοδον» πολλοὺς δὲ διακρίνομεν δακρυσμένους. Τὴν 3 1)2 ὥραν τὰ συντάγματα ὡς καὶ τὸ Πυροβολικὸν καὶ Μηχανικὸν συνοιθρίσθησαν εἰς τὴν μεγάλην πλατείαν τῶν στρατῶνων.

ΑΠΟ ΤΟ ΗΡΩΝ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ ΜΑΣ

ΑΙΜΙΛΙΟΣ Χ. ΚΑΡΟΥΖΟΣ

τραυματίας της μάχης Κιλκίς—Λαχανά

“Ελαβε μέρος εις τας έκστρατείας Μιτυλήνης και Χίου, ως και εις όλας τας μάχας της Ηπείρου ως δεκανεύς του ανεξαρτήτου τάγματος του Μανουσάκη εν τή Βα Μεραρχία. Έσχάτως δέ είχε προσκολληθή εις τὸ 17ον πεζ. της 6ης Μεραρχίας, τὸ γνωστὸν ἐκ της περιβοήτου ἐφόδου του διὰ τῆς λόγῃς ἐναντίον τοῦ ὑψώματος 1378, ὅπου καὶ ἐπληρώθη.

Δημοσιεύομεν κατωτέρω ὥραιας καὶ διδακτικὰς τινὰς περικοπὰς ἐκ τῶν πρὸς τὸν φιλοπάτριδα καὶ ἀντάξιον αὐτοῦ πατέρα ἐπιστολῶν του, διὰ τοὺς ἐνδιαφερομένους εις τὰς περιπέτειας τοῦ διπλοῦ μας τούτου πολέμου.

Θεσσαλονίκη 29 Ἰουνίου 1913.

Σεβαστέ μοι Πάτερ.

Πρὸ ἑβδομάδος εὐρίσκομαι ἐν Θεσσαλονίκη εις τὸ Δον Στρατ. Νοσοκομεῖον διὰ τραῦμα, τὸ ὁποῖον ἔλαβα εις τὸν ἀριστερὸν βραχίονα ἐπάνω εις τὴν ἐφόδον κατὰ τὴν ἐπικὴν ἐκείνην μάχην τοῦ Κιλκίς—Λαχανά. Εἰς ὀλίγας ἡμέρας ἢ πληγὴ θά κλείσῃ μοῦ φαίνεται ἐν τούτοις, ὅτι τοῦ λοιποῦ δὲν θά δύναμαι νὰ τὸν χρησιμοποιῶ, ὅπως τὸν δεξιόν. Κάποιο νεῦρο ἔχει ἴσως βλαβῆ. Τί νὰ γέινῃ! Τὰ καλὰ κόποις κτῶνται καὶ θυσίαις. Ἀρκεί, ὅτι νικῶμεν καθ’ ὅλην τὴν γραμμὴν τοὺς κτηνηθρώπους. Τί ὥραϊα ποῦ ἐπαληθεύουν αἱ ἀνακοινώσεις τοῦ φ. Σ.

“Ἐτσι μοῦ ἔρχεται ν’ ἀναφωνήσω «Ζήτω ὁ Πνευματισμός».

ΑΙΜΙΛΙΟΣ Χ. ΚΑΡΟΥΖΟΣ

Θεσσαλονίκη 19 Ἰουλίου 1913.

Σεβαστέ μοι Πάτερ.

Δὲν ἀμφιβάλλω, ὅτι θά παρακολουθῆτε τὴν ἐξέλιξιν τοῦ πολέμου ἀπὸ τὰς Ἀθηναϊκὰς ἐφημερίδας. Ἐπροσέξατε τὴν ἐποποιίαν ποῦ ἔγραψε στὴν Τζουμαγιά ἐπὶ τοῦ λόφου 1378 κάποιο ἡρωϊκὸν σύνταγμα τοῦ δεξιῦ τῆς παρατάξεώς μας; “Εἰ λοιπὸν τὸ σύνταγμα ἐκεῖνο εἶνε τὸ σύνταγμά μου. Τὸ 17ον πεζικόν! Ἀποτελεῖται δὲ τὸ πλεῖστον ἀπὸ Κεφαλλήνας. Σὰς ἐσωκλείω ἀπόσπασμα τοῦ κυρίου ἄρθρου τοῦ «Ἐμπρός» ἀφιερωμένον εις τὴν δρᾶσίν του. Εἶνε τὸ μόνον παράπονον ποῦ ἔχω διὰ τὸ τραῦμά μου. Χωρὶς αὐτὸ θά ἠδυνάμην καὶ ἐγὼ νὰ λέγω: «Ἦμην καὶ στὴν μάχῃ τῆς Τζουμαγιάς

Στὸν λόφον 1378».

ΑΙΜ. Χ. ΚΑΡΟΥΖΟΣ

Θεσσαλονίκη 16 Μαρτίου 1913.

Σεβαστέ μοι Πάτερ.

Ἀπὸ τὴν ρομαντικὴν ἐκστρατείαν τῆς Μιτυλήνης εις τὴν ξηρὰν καὶ ἐπίπονον ἐκστρατείαν τῆς Χίου καὶ ἀπ’ ἐκεῖ προτοῦ καλὰ καλὰ ν’ ἀνασάνης νὰ σὲ στέλνουν εις τὴν γιγαντομαχίαν τῆς Ἠπείρου! Νὰ συμμετέχῃς αὐτῆς ἐπὶ δύο καὶ πλέον μῆνας κατὰ τὴν χειροτέραν περιόδον τοῦ ἔτους. Νὰ ζῆς σιμὰ εις τὴν βαρέαν μοῖραν τοῦ πυροβολικοῦ, εἰς περιβάλλον, ὅπου ὁ ἥλιος ἀνατέλλει εις τὰς 10 καὶ βασιλεύει εις τὰς 3 καὶ ὅπου ὁ βαρὺς καὶ ἐκκωφαντικὸς ἦχος τῶν τηλεβόλων μὲ τὴν πολλαπλὴν ἀντήχησίν του ἐπάνω εις τὰ βουνὰ καὶ εις τὰς κοιλάδας καὶ τὰς φάραγγας ἀποτελεῖ μίαν μεγαλοπρεπὴν παράδοξον συναυλίαν, ἕνα εἶδος παρχπόνου, ἕνα εἶδος στεναγμοῦ τῆς γῆς διὰ τὰ δεινὰ ποῦ τελοῦνται ἐπάνω αὐτῆς. Εἰς τὸν κάμπον τὰς ἡμέρας τῶν προφυλακῶν ποῦ ἀπλώνεται κάτω ἀπὸ τὸ φοβερὸ Μπιζάνι (αὐτὸ τὸ τιμιον μακελεῖο τῆς λαϊκῆς ἐκφράσεως) ἢ εις τὰ κατσάβραχα τὰ κατάντικρα αὐτοῦ, ἄγρυπνος καθ’ ὅλην τὴν νύκτα, ἄλλοτε νὰ φυλλᾶς σκοπὸς καὶ νὰ σὲ δέρῃ ἢ βροχὴ καὶ τὸ χιόνι, ὁ βορρηᾶς καὶ τὸ κρύο καὶ ἀπὸ τὸ πολὺ σκοτάδι νὰ μὴ διακρίνης πέραν ἀπὸ 5 βήματα, καὶ ἄλλοτε πάλιν ν’ ἀνιχνεύῃς τὸ πέριξ ἔδαφος ἐπὶ κεφαλῆς περιπόλου, νὰ διαβαίνῃς χανδάκια καὶ νὰ χώνεσαι εις τὸ νερό τους, ν’ ἀναρριχᾶσαι εις τοὺς βράχους σὰν ἀγριοκάτσικο, νὰ κινδυνεύῃς ἀπὸ στιγμήν σὲ στιγμήν νὰ σπάσῃς κανένα χέρι ἢ πόδι καὶ ὅμως νὰ ἦσαι ὑποχρεωμένος ν’ ἀποφύγῃς κάθε κρότον, κάθε ὀμιλίαν ποῦ ἠμπορεῖ νὰ προ-

δώσῃ εις τὸν ἐχθρὸν τὴν παρουσίαν σου.

Ἐκνευρισμένος ἀπὸ τοὺς πυροβολισμοὺς καὶ τὰς σφαῖρας ποῦ σκορπᾷ ὁ ἐχθρὸς ὀλόγυρά σου ὄλην τὴν νύκτα, ἐκ φόβου μὴ τυχόν καὶ τοῦ κάμεις κανένα αἰφνιδιασμόν, πρῶτ’ πρῶτ’ χαράγματα νὰ ἐπιστρέφῃς ὀπίσω εις τὸ Αὐγὸ καὶ κατὰκοπος νὰ γέρῃς σὲ κανενὸς βράχου τῆ ράχῃ καὶ ἐνῶ ὀλίγον ὑψηλότερά σου ὀργιάζει κυριολεκτικῶς ὁ θάνατος, σὺ ν’ ἀνευρίσκῃς κάποιο ναούρισμα εις τὸ ἀπαίσιον σύριγμα τῶν χιλιᾶδων ὀβίδων ποῦ διασταυροῦνται ἐπάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι σου καὶ νὰ κατορθώῃς τέλος νὰ κοιμᾶσαι καὶ πρὸς σκληρὰν σου εἰρωνείαν νὰ βλέπῃς καὶ κανένα ὄνειρο γλυκὸ! Καμιά φορὰ διὰ παρηγορίαν νὰ σοῦ στέλῃ καὶ ἡ Ἐπιμελητεῖα μονάχα 1/4 κουραμάνας διὰ 48 ὥρας! Νὰ ἀξιοῦσαι τῆς τιμῆς νὰ λαμβάνῃς μέρος κατὰ τὴν τελευταίαν ἐφόδον εις τὰ κρισιμώτερα σημεῖα τῆς παρατάξεως, ἢ κατὰληψις τῶν ὁποίων ἐπέφερε καὶ τὴν πτώσιν τῶν Ἰωαννίνων (Ἅγιος Νικόλαος, Ἅγιος Βλάσης, Τσοῦκα) καὶ πρὸς τοῦτο νὰ μεταβαίνῃς ἐκ τοῦ κέντρου τῆς παρατάξεως εις τὸ ἀριστερὸν, νὰ βαδίξῃς 10 ὥρας τὸ ἡμεροῦντικιον ὑπὸ χιονοστρόβιλον ἐπὶ 4 ἡμέρας καὶ ἀπὸ τὴν πείνα καὶ τὴν κούρασι καὶ τὴν ἀπνία, ἐνῶ βαδίξεις, νὰ κοιμᾶσαι ὀλόρθος!

Καὶ ἐνῶ εις τοιαύτην κατάστασιν εὐρίσκεισαι νὰ σὲ εὐρίσκῃ ἡ αὐγὴ τῆς ἡμέρας τῆς γενικῆς ἐφόδου ἀντιμέτωπον τῶν ἐχθρικῶν θέσεων. Νὰ κάμῃς τότε μίαν ἀπεγνωσμένην ἐκκλήσιν πρὸς τὰς δυνάμεις σου, ν’ ἀναλαμβάνῃς τὴν ἐπίθεσιν καὶ σὲ μιά ὥρα νάσαι κύριος τῶν ἐχθρικῶν θέσεων! Καὶ ὁ ἐχθρὸς, καταπληκτος οἰονεῖ πρὸ τῆς ὀρμῆς σου, νὰ σὲ χαιρετᾷ ἀπὸ τὸ πυροβολεῖον τῆς Σανδοβίτσης μὲ καμμιὰ τριανταριά βολιδοφόρους, σὰν νὰ θέλῃ τρόπον τινὰ νὰ σὲ συγχαρῇ διὰ τὴν ἐπιτυχίαν σου (καὶ ὅλες ὅλες αἱ ἀπώλειαι μας νάσαι . . . θὰ τὸ πιστεύσῃτε;) τὸ μὲν τάγμα μας εἶχεν ἕνα νεκρὸν καὶ ἕνα τραυματίαν. Ὅλου δὲ τοῦ στρατοῦ μας αἱ ἀπώλειαι κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς γενικῆς ἐφόδου ἀνέρχονται εις 150 περίπου ἐκτὸς μάχης, ἐκ τῶν ὁποίων ἄς ἦναι τὸ πολὺ 50 οἱ νεκροί. Θανασίον! Ἄς τὰ βλέπουν οἱ κ. Βούλγαροι τῶν ὁποίων Συντάγματα ὀλόκληρα ἐξοντώθησαν κατὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Ἀδριανουπόλεως . . .)

Δὲν προλαμβάνεις νὰ χαρῆς τὴν νέαν νίκη σου καὶ σὲ προσκολλοῦν ἀπὸ τὴν Ἰαν Μεραρχίαν εις τὴν VIην (ἀπὸ τὴν Μεραρχίαν τῶν ἀνδρείων εις τὴν χαλυβδίνην) καὶ πρὶν περάσουν δύο ἡμέραι ἀπὸ τὴν ἄλωσιν τῶν Ἰωαννίνων, βλέπεις μὲ λύπην πὼς πρέπει ν’ ἀφήσῃς τὰ μέρη πρὸς τὰ ὁποία ἐπὶ 3 μῆνας περίπου σὲ συνέδεσαν τόσαι καὶ τόσαι ἀναμνήσεις. Ἐνανδιαβαίνεις ἀργὰ ἀργὰ τὰ Γιάννινα, τὴν πόλιν τῶν θρύλλων τῶν τραγικῶν, τὸν κάμπον ποῦ ἀπλώνεται κάτω ἀπὸ τὸ Μπιζάνι καὶ μὲ φρίκην καὶ ἀηδίαν τὸν βρίσκεις τώρα γεμάτον ἀπὸ

μανδύας καὶ ἀμπέχονα ξεσχιωμένα καὶ φυσιγιοθήκας καὶ κάλυκας ὀβίδων καὶ ταινίας μυδραλιοβόλων καὶ σκηνὰς καὶ . . . πτώματα Τούρκων κατασκομισμένα, μαδρα, ἀπαίσια. Νὰ θεᾶσαι τὸ ἀξιοθρήνητον θέαμα τοῦ στιβαγμοῦ τῶν Τούρκων ἀξιοματικῶν εις τὰ μεταφορικὰ αὐτοκίνητα δίκην κτηνῶν καὶ ἐν τῇ καταπτώσει τῶν αὐτῶν νὰ διαβλέπῃς αὐτῆς τῆς Ὁθωμ. Αὐτοκρατορίας τὴν κατάπτωσιν . . . Μετὰ τετραῆμερον πορεῖαν νὰ φθάνῃς εις τὴν Πρέβεζαν, νὰ ἐπιβιβάζῃσαι μεταγωγικῶν καὶ νὰ ταξειδεύῃς ἐπὶ 7 ἡμέρας (!) εις τὸ βάθος ἀμπαρίου, μέσα σὲ σκοῦνες καὶ σκουπίδια καὶ ποτικὸς πελωρίους. Νὰ τρέφεσαι κατ’ αὐτὸ τὸ διάστημα μὲ 2 1/2 γαλέτες τὴν ἡμέραν . . . Νὰ παρενρίσκεσαι κατὰ σύμπτωσιν εις τὴν μεγαλοπρεπὴ ἐκκίνησιν τῆς νεκρικῆς Βασιλικῆς πομπῆς ἀπὸ Θεσσαλονίκης εις Πειραιᾶ . . . Τέλος νὰ κατασταλάξῃς εις τὴν Θεσσαλονίκην. Ὁμολογήσατε πὼς ὅλ’ αὐτὰ εἶνε μία σειρά ἀνηκούστων πραγμάτων ποῦ δὲν ξεχνιοῦνται εὐκόλα. . . Δόξα τῷ Θεῷ ἕως τώρα φθηνὰ τὴν γλυτώσαμεν!

Σὰς ἔγραψα καὶ ἀπὸ τὴν Μιτυλήνην καὶ ἀπὸ τὴν Χίον καὶ ἀπὸ τὴν Ἠπειρον.

Τὸν ἀδελφόν μου Χ. . . ἀφήκα εις τὰς Ἀθῆνας Γαριβαλδίνον, ἀλλὰ τὸ σῶμα αὐτοῦ μετὰ τὸ ἀτύχημα ποῦ ἔπαθε εις τὸν Δρίσκον, διελύθη. Ποῦ εὐρίσκειται τώρα; σὰς γράφει;

Ἀδελφικοὺς ἀσπασμούς εις ὄλους. Ἀσπαζόμενος μετ’ ἀγάπης καὶ σεβασμοῦ τὴν δεξιάν σας. Ὁ υἱὸς σας Α. ΚΑΡΟΥΖΟΣ.

Η ΚΑΜΠΑΝΑ

Τοῦ Ρήγου Ραγιά

Μὰ οὔτε ὁ ναὸς εἶνε σιγνὲς γραμμοῦλες σὲ χαρτί, ποῦ ἔνας τεχνίτης κόλλησε μὲ πέτρας καὶ κορῶνα. — Ἐἶνε τοῦ Γένους τ’ ἔφθαστο τὸ Κίτριον καὶ πλατὺ. Ποῦ ἡ ἀρχαία ψυχὴ του ἀέρωσε γερά ὡς τὰ τώρα χρόνια καὶ δὲν τὸ χῶρεσε μυαλό τεχνίτη καὶ χαρτί.

Καὶ τὰ κανδήλια σπᾶσε τα καὶ σβῆσ’ τῆς ζωγραφίης, καὶ μὴ νογῆς τῆς ψαλμοῦδης μπρὸς στοῦ κεῖρι τοῦ λυδίνου. — Ἐνας Σωτήρας καὶ Χριστός, μὲ Δόξας ὡμορφίης, Σήμερ’ ἀεπᾷ τὸν ἄνθρωπον καὶ σὲ Θεὸ τὸν ὑπῶναι, Μακρονὰ ἀπὸ σμύρνης καὶ γυαλιὰ κι’ εὐχῆς καὶ ζουγραφίης: Κ’ ἄν μὲς στοῦ τέτοιον τοῦ Ναοῦ τὴν πλοῖσιαν ἀπλοχωριά, Κἄτι ζητήσῃ ἀδελρικὰ κάποια φωνὴ μεγάλη. Ἐἶνε τοῦ Γένους ἢ καρδιὰ ἀπὸ χῶρες καὶ χωριά, Ποῦ τὸ δικὸ της σὰς ζητᾷ, κι’ εἶνε δικὸ σας πάλι, — Παλιὸ στολίδι στοῦ Ναοῦ τῆ πλοῖσιαν ἀπλοχωρᾷ.

Ντίγκ! Ντάγκ! . . . Δὲν εἶν’ ἡ ἀνεργὴν καμπάνα τοῦ ναοῦ, Π’ ἀγάλι ἀγάλια ἀργοῦσπῆ τὴν κοιμισμένην εὐλάβειαν, — Ἐἶνε ἡ Καμπάνα ποῦ χτυπᾷ τὸ χέρι τοῦ Θεοῦ, Σὰν ἀγορεύῃ ὁ αἰφουνας καὶ χάνονται καράβια. . . Ντίγκ! Ντάγκ! Δὲν εἶνε ἡ προῶν καμπάνα τοῦ ναοῦ.

Ντίγκ! Ντάγκ! . . . Δὲν εἶν’ ἡ ἀνεργὴν καμπάνα τοῦ ναοῦ, Π’ ἀγάλια ἀγάλια ἀργοῦσπῆ τὴν κοιμισμένην εὐλάβειαν. — Ἐἶνε ἡ Καμπάνα ποῦ χτυπᾷ τὸ χέρι τοῦ Θεοῦ, Σὰν ἀγορεύῃ ὁ αἰφουνας καὶ χάνονται καράβια. . . Ντίγκ! Ντάγκ! Δὲν εἶν’ ἡ προῶν καμπάνα τοῦ ναοῦ.

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΤΑΞΕΙΔΙΟΥ

Ἐσχάτως διερχόμενος τοῦ Βόλου προσεκλήθη παρὰ τοῦ φίλου ἰατροῦ κ. Μωραΐτου εἰς γεῦμα, ὅπου μετὰ τῆς καλλίστης μητρὸς του, εὐγενεστάτης κυρίας του καὶ προσηγεστάτης ἀδελφῆς του διήλθον ὄλλυας ὄραϊας ἀπολαυστικωτάτας ἐν δουλίαις καὶ συζητήσεσιν ἐσπερινῆς ὄρας, ἐντὸς τοῦ ὁροσολοῦστου κηπαρίου τῆς κομποτάτης αὐτῶν οἰκίας. Καὶ εἶναι μὲν πολὺ εὐχάριστον καὶ ἐνδιαφέρον νὰ συζητῆτε; καὶ ἀνταλλάσσει γνῶμας μὲ πνευματώδεις καὶ ἀνεπτυγμένους συντρόφους, ἀλλ' εἶναι καὶ κοπιώδεις ἐν ταῦτῳ καὶ κἄπω; ὀχληρόν, μολονότι πρέπον νὰ ἀπαντῆτε διαρκῶς καὶ ἀναπτύσσει θεωρίας καὶ συστήματα καὶ ἐξηγῆτε ζητήματα φυσιολογικὰ, ψυχολογικὰ. Ἔστιν οὖν καὶ στρατηγικά, ἐν ὧρα προητοιμασμένης καλλίστης ἐστιάσεως, καθ' ἃς στιγμῆς ἄλλοι ἐλευθέρως γεύονται ὄραϊων ἐδεσμάτων ἢ ροφῶσιν εὐγενοῦν τι ποτόν. Καὶ διὰ τοῦτο συνειθίζω καὶ ἐγὼ ν' ἀποτείνω κἄποτε ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει καὶ ἐρωτήσεις.

— Πῶς πηγαίνουν οἱ τραυματῆες σας, κύριε Μωραΐτη, ἠρώτησα, σὰς ἔφεραν πολλοὺς ἐδῶ; πόσα νοσοκομεία λειτουργοῦν ἤδη;

— Ἀκριβῶς πρέπει νὰ τὰ ἐπισκεφθῆτε, κ. Πρίντζη, διὰ νὰ θαυμάσητε τὴν ἐργασίαν μας, μοὶ ἀπαντῆ. Ὁ Βόλος ἔκαμε κάλλιστα τὸ μέρος του καὶ τραυματίας πολλοὺς καὶ νοσοκομεία ἔχουμεν ἀρκετὰ. Κυρίαί δὲ πολλαὶ καὶ Δεσποινίδες ὡς νοσοκόμοι καὶ ἐπίκουροι προσέφερον τὰς ἐκδουλεύσεις των καθ' ἑκάστην προθύμως καὶ διαρκῶς.

— Ὁραῖα. Εὐχαρίστως αὐριοὺς εἰς τὰς 5 μ.μ. θὰ εἶδω νὰ τὰ ἐπισκεφθῶμεν. Καὶ σεις, ἠρώτησα τὴν Κυρίαν Μωραΐτου, τὸ γένος Τριανταφύλλου, ἐκ Ζαγαζικίου τῆς Αἰγύπτου, πῶς σὰς φαίνεται ὁ Βόλος, ἐσυνειθίσσατε τὰ μέρη μας;

— Ἀρκετὰ ὄραῖα. Εἶδον καὶ τὴν Εὐρώπην μετὰ τοὺς γάμους μας, εἶδον καὶ τὰς Ἀθήνας σας, ἀλλὰ δὲν λησμονῶ τὴν Αἴγυπτον, ἰδίως τὸ Ζαγαζικιον, ὅπου ἐγεννήθην.

— Ἄ, μὴ μοῦ ἐπαινεῖτε πολὺ τὸ Ζαγαζικιον, διότι δὲν ἔχει δρόμους, δὲν ἔχει πλατείας, δὲν ἔχει ἐξοχάς, δὲν ἔχει θέατρα, δὲν ἔχει ζαχαροπλαστεία, εἶπον μὲ ὑπερβολὴν κἄπως διὰ νὰ ἴδω κατὰ πόσον ἐθεώρει τὴν Αἴγυπτον ὄραϊαν.

— Τί λέγετε, κ. Πρίντζη, μὲ διακόπτει μετὰ πόνον, τὸ Ζαγαζικιὸν δὲν ἔχει δρόμους, ἐξοχάς, θέατρα; Ἄπ' ὅλα ἔχει, ἀδίκως κατακρίνετε τὸ Ζαγαζικι. Εἶναι πολὺ σημαίνουσα πόλις, μεγάλη, μὲ ὄραϊας οἰκοδομὰς, κοινωνίαν καλὴν, Ἑλληνισμὸν πολὺν καὶ ἀνεπτυγμένον.

— Ἀφοῦ ἐλήθησα μὲ αὐτὴν τὴν ζέστην παγωτῶν καὶ δὲν ὑπῆρχε.

— Ἄ, μὰ τί λέγετε, ἄ, νά, τὸ κάμνετε ἐπιτηδες νὰ μὲ πειράζετε.

— Ἄς εἶναι, ἔχει ἀπ' ὅλα, ἀλλ' ἐν σμικροῦ.

— Μὰ δὲν λέγω, οὐ εἶναι Ἀθῆναι.

— Ἐν τοῦτοις τὸ προτιμᾶτε τῶν Ἀθηναίων. Ἐμειδίσατε.

Τὴν ἐπαύριον μετέβημεν μετὰ τοῦ κ. Μωραΐτου εἰς ἐπίσκεψιν τοῦ Δου Στρατιωτικοῦ Νοσοκομείου, ἐγκατασταθέντος ἐν τῇ Β'. Δημ. Σχολῇ τῶν ἀρρένων. Εἶναι εὐρὴ καλλιμάρορον καινουργῆς οἰκοδόμημα, μὲ ὄραϊας εὐρυτάτας αἰθούσας καὶ καλλίστην διάταξιν καὶ ὄραϊαν πρόσοψιν. Ἡ ἐσπευσμένη κίνησις τῶν νοσοκόμων, ἢ σκεπτικῆ ὄψις τῶν ἐν ταῖς κλιναῖς τραυματιῶν καὶ ἢ κοπιώδης διέλευσις τῶν περιδιαβαζόντων ἀσθενῶν ἐπιβάλλουν ἀπὸ τοῦ πρώτου βήματος ἐντὸς τοῦ ἱεροῦ αὐτοῦ ἀσύλου τὴν ἀποκάλυψιν καὶ τὸν σεβασμὸν ἀναγκάζουσι δὲ μὲ θάρρος νὰ διαχύσητε ἀναριθμήτους παρηγορίας, ἀγάπης, εὐγνωμοσύνης καὶ συγκαριτηρίων, διότι ἀνευ αὐτῶν ἡ Ἑλλὰς θὰ ἦτο ἤδη εἰς χειροτέραν θέσιν τοῦ 97. Ὅπερ ἔπραξα καὶ ἐγὼ καὶ οὕτως εὐχαριστοῦνται καὶ ἀμοίβονται. Ὅχι χρήματα, δῶρα καὶ παράσημα ἤθελον νὰ τοῖς ὁμολογήσητε τὸ ἔργον των, τὸ κατόρθωμά των καὶ ἃς ἐπαθὰν ζημίας.

Ἡ διευθύντρια μετὰ τῶν νοσοκόμων καὶ βοηθῶν ἐπροσθημοποιούντο τίς πρώτος, τίς ὑστερον νὰ βοηθῶσι, νὰ ὑπηρετῶσι, νὰ κοπιῶσιν. Ὁ διευθυντῆς ἰατρὸς τοῦ Νοσοκομείου κ. Μωραΐτης κατερίνετο νὰ ζητῆ πληροφορίας περὶ πάντων, νὰ χειρουργῆ ἀσθενεῖς καὶ νὰ διδῆ ὀδηγίαν εἰς πάντας. Ὅλα αὐτὰ ἐν τάξει καὶ ἡσυχίᾳ, ὅλα εἰς τὴν ἐπιτέλειαν καὶ πάντες εὐχαριστημένοι τὸ ὄρολόγιον βαδίζει ἐν ἀκριβείᾳ οἱ ἀσθενεῖς θεραπεύονται ἐν τάξει καὶ ἐξέρχονται εὐχαριστημένοι. Προσέρχονται ἄλλοι καὶ οὕτω καθεξῆς. Εὐχαριστήσας καὶ συγκαρεῖς πάντας, ἀπῆλθον.

Καθ' ὁδὸν συναντῶ τὸν ἰατρὸν, παλαιὸν φίλον μου κ. Παπαγεωργιάδην.

— Πῶς ἐδῶ, κ. Πρίντζη, πῶς ἀπ' ἐδῶ; μ' ἐρωτᾷ εὐχαριστημένος βλέπων με.

— Εὐρίσκομαι ἐνταῦθα ἀπὸ προχθὲς εἰς μικρὰν περιοδείαν. Ἐπεσκέφθην ἤδη τὸ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Μωραΐτου Δου Στρατ. Νοσοκομείου.

— Ἄ, μὰ τότε νὰ εἶδης νὰ ἴδης τὸ ἰδικόν μας, τὸ Ἀχιλλοπούλειον. Εἶναι τὸ καλλίτερον καὶ μεγαλειότερον, ὅπερ συντηρεῖται καὶ δι' ἰδίας περιουσίας.

— Ναι, εἰξέρω, ἐκεῖνο ἐκεῖ, τὸ ὄραϊον καὶ μεγαλοπρεπές, εἰς τὴν περιβλεπτοῦν ἐναντι τῆς θαλάσσης θέσιν.

— Ναι, μάλιστα, εἶλα νὰ ἴδῃς τί κάμνομεν καὶ τί ὑπηρεσίας καὶ ἡμεῖς προσφέρομεν εἰς αὐτὸν τὸν πόλεμον.

— Ναι, νὰ πηγαίνωμεν νὰ τοὺς παρηγορή-

ΤΟ ΕΝ ΒΟΛΩ ΔΟΥ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΝ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΝ

1. Διευθυντῆς καὶ χειρουργῆς ἰατρὸς Ν. Μωραΐτης.
2. Ἐσωτερικὸς τοῦ Νοσοκομείου καὶ βοηθὸς ἰατρὸς κ. Δ. Κροντήρης.
- 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, Κυρίαί νοσοκόμοι καὶ ἐπίκουροι Α. Τσολάκη, Ράττη Ι. Τσολάκη, Παράθυρη, Δεσποινίδες Δραγογιάνη, Κανάβα 9, Ἀθηναίου 8, Εἰδίτη καὶ Βαρθολοῦτη.

σωμεν, νὰ τοὺς θαυμάσωμεν αὐτοὺς τοὺς ἥρωας. Αἱ Ἀθῆναι μας ἔχουν μεταβληθῆ εἰς ἀπέραντον νοσοκομείον. Χιλιάδες τραυματῆες νοσηλεύονται. Πλήθος δὲ Κυριῶν καὶ Δεσποινίδων ὡς νοσοκόμοι τοὺς περιποιούνται. Καὶ οἱ τρεῖς υἱοὶ μου ὑπηρετοῦν, ὁ εἰς ἐπαρρημοφορήθην μὲ τραῦμα διαμπερὲς εἰς τὸν θώρακα, ἔγειρε δὲ λοχίας εἰς τὸ Μπιζάνι καὶ μᾶς ἔφερεν ἀπὸ μίαν τουρκικὴν καὶ μίαν βουλγαρικὴν σημαίαν.

— Εὐγε, σὲ συγκαίρω. Δὲν θέλει ὄραϊότεραν ἀνάμνησιν τῆς ζωῆς του. Καὶ εἰσερχόμεθα εἰς τὸ προαύλιον ἢ μάλλον μέλλοντα κήπον τοῦ μεγάλου ἀτελοῦς ἔτι Δημ. Νοσοκομείου. Ὁραῖον, μεγαλοπρεπές καὶ εἰδικὸν μέγαρον διὰ Νοσοκομείον Μὲ συνιστᾷ ὁ ἰατρὸς εἰς τὴν ἀκάματον διευθύντριαν καὶ τὰς ἄλλας Κυρίας, αἰτινες μοὶ παρέχουσι πληροφορίας καὶ μὲ ὀδηγοῦν μετὰ τοῦ ἰατροῦ εἰς ὅλα τὰ διαμερίσματα ὅπου ἀσθενεῖς τραυματῆες καὶ ὑπηρεσία. Ὅλα ὁμολογουμένως ἐν τάξει, οὐδεὶς παραπονείται, τὰ πάντα ἐξοικονομοῦνται, διότι ἐδῶ ἐκτὸς τῶν τραυματιῶν τοῦ πολέμου ἔχουν καὶ τοὺς τα-

κινούς ἀσθενεῖς τοῦ τόπου, παρὰ τὰ ἀνεπαρκῆ χρηματικὰ μέσα, ἅτινα διαθέτει ἡ περιουσία τοῦ νοσοκομείου.

Ὁμολογουμένως τὸ μέγαρον εἶναι μέγα, εὐρὸν, εὐάερον, καινουργῆς καὶ ἐπαρκές. Καὶ ἅμα περατωθῆ καὶ τὸ φθισιατρικὸν μετὰ τῶν λοιπῶν ἐξαρτημάτων καὶ τοῦ κήπου θὰ εἶναι τέλειον καθ' ὅλα.

Φ. Π.

Η ΒΡΥΣΗ ΤΟΥ ΒΟΥΝΟΥ

Α'.

Ἀπὸ κοντὰ μου ἦσαν νερὸ Στρατιῶται διψασμένοι,
Ποῦ διώχναν βάρβαρον ἐχθρὸ
Σὰ Δράκοι πενιασμένοι.

Β'.

Ἀπὸ κοντὰ μου ἦσαν νερὸ
Κανόρηδες καὶ Δράκοι
Ποῦ λύσσης ἔχυναν ἀφρὸ
Γιὰ τοὺς ἐχθροὺς φαρμάκι!

Γ'.

Ἀπὸ κοντὰ μου ἦσαν νερό...
Κι' εὐθύσαν τὴ φωτιά τους
Κι' εἶδα ἕνα δάκρυο θλιβερό
Στὴν ἄγρια τὴ ματιά τους.

Δ'.

Διψοῦσαν μέρες οἱ φτωχοὶ
Καὶ θὰ διψοῦσαν πάλι,
Γιατὶ θὰ φεύγαν τὴν Ἀγρή
Ἀπ' τὴ δικιά μ' ἀγκάλη...

Ε'.

Πουρνό, πουρνό κουπαδιστή
Μὲ γέλοια καὶ μὲ χάζια
Ἡ λεβεντιά καμαρωτή,
Ὅμπρός μὲ τὴ Γαλιζία!

ΣΤ'.

Τραβᾶ τὸ δρόμο της νὰ βοῆ
τὸν ἄπιστον ἐχθρό της,
Κι' ἔχει τὴν ὄψι φοβερή
Ὅ κάθε στρατιώτης...

Ζ'.

Κι' ἐγὼ μονάχη στὴν ἐρμιὰ
Θωρῶ γιὰ συντροφιά μου
Ὅμιε δυνὸ βάρβαρων κορμιὰ
Στὴ μαύρη μοναξιά μου

Η'.

Ποῦ τ' ἀντριωμένα τὰ παιδιὰ,
Νεκρὰ τ' ἀφήσαν χάμον!
Κεῖν' τὴν ἀξέχαστη βραδιά
Ποῦ τ' ἄχα συντροφιά μου...

Θ'.

ὦ! καὶ νὰ μπόρεια μιὰ στιγμή
Νὰ πάω γιὰ νὰ ποτίσω
Κάθε μ' ἀντάρτικη γραμμὴ
Καὶ νὰ ξανάρθω πίσω!

Ι'.

ὦ! καὶ πῶς ἤθελα ἡ φτωχή,
Νὰ τρέξουν τὰ νερά μου
Ἐκεῖ π' ἀκούω πῶς ἀντηχεῖ
Κανόνι — ὦ πεθονιά μου

ΙΑ'.

Νὰ πνίξουν βάρβαρα κορμιὰ
Κι' ἀλλόπιστα κουφάρια
Παρὰ καὶ βρόχουν στὴν ἐρμιὰ
Κανκάλες καὶ λιθόρα!

ΙΒ'.

Ἀπὸ κοντὰ μου ἦσαν νερό
Καὶ δρόσο κἀποια στήθια,
Ποῦ πολεμοῦν τόσο καιρὸ
Νὰ βασιλεψ' ἡ Ἀλήθεια!

Κύπρος Πολύβ. Α. Κυπριάνης

ΟΧΤΑΣΤΡΟΦΟ

Ἐγὼ θαρρῶ πῶς πλάστηκα
Μονάχα γιὰ τὰ ξένα,
Κι' ἦν ὅλα τὰ τραγούδια μου
Κόρη, γιὰ Σὲ γραμμένα

Καὶ τώρα ποῦμαι ἀρρωστή
Σὰν τὸ παιδάκι κλαίω,
Καὶ τέτοια πρὸς τὸν Ἐσπλαχνο
Λυπητερὰ τοῦ λέω.

Λυπήσου τὴν ἀγάπη μου
Καὶ τὸν πτωχὸν ἐμένα
Σπλαχνίσου κἀν τὰ νειάτα της
Τὰ τόσο ξανθομένα:

Δὲν ἦνε κρημὸς κα' ἀδικό
Νὰ τὴ θωρῶ στὸ στρώμα,
Νὰ παραδέσση ζάβαλλι
Χωρὶς μιλλιὰ στὸ στόμα;

Ἦνε σωστὴ Νεράϊδα
Βασίλισσα τοῦ κόσμου,
Κι' ἦν ἀπὸ Σένα δευτερός
Στὸν κόσμ' αὐτὸ Θεὸς μου!!!

Μὴ μὲ παιδεύεις, Πλάστη μου,
Μὴ θέλεις νὰ σαρκύζω,
Κι' ἀπ' τοὺς καῦμούς τὰ σπλάχνα μου
Τὰ μαύρα νὰ ξεσκίζω.

Δὲν ἤμπορῶ μονάχος μου
Κι' οὔτε θὰ βρῶ γυρεύοντας
Ἄλλην γιὰ ν' ἀγαπήσω.

Κάμε... νὰ γιάνη γρήγορα
Ν' ἀρθῆ στὴν ἀγκαλιά μου
Ἦνε τὸ μόνο χάρισμα
Ποῦ Σοῦ ζητᾶ ἡ καρδιά μου.

ΠΟΛΥΒ. ΑΧ. ΚΥΠΡΙΑΝΗΣ

(*Εκ Λευκωσίας)

Ὁ μικρὸς Μανώλης πρὸς τὴν μητέρα του:

— Λίγο ξύδι, μαμμά, λίγο ξύδι θέλω.

— Σὲ καλὸ σου, μὰ τὰ μικρὰ παιδιὰ δὲν κάνει νὰ πίνουν ξύδι, δὲν θὰ μεγαλώσης ποτέ.

— Ἴσα, ἴσα, μαμμά, αὐτὸ θέλω κ' ἐγώ, νὰ πηγαίνω μὲ μισὸ εἰσιτήριο στὸ κινηματογράφο.

Ὁ διδάσκαλος εἰς τὰ ἐξετάσεις πρὸς τὸν Μανώλην:

— Ἐάν δανεισθῇ ὁ πατέρας σου 1000 δραχ. καὶ ἐποσχεθῇ νὰ πληρώσῃ αὐτὰς εἰς ἐτησίαις δόσεις ἐκ 250 δραχ. πόσας θὰ χρεωστῇ μετὰ δύο ἔτη;

Ὁ Μανώλης ἀμέσως:

— Τίποτε, οὔτε λεπτόν.

— Ἀλλὰ σὺ, παιδί μου, δὲν γνωρίζεις διόλου ἀριθμητικὴν.

— Γνωρίζω ὅμως καλὰ τὸν πατέρα μου!

Ὁ Μανώλης βλέπων λαίμαργον ἀκλήστως δάκνοντα ἐν ὄσποιν:

— Ροκανίζετε μὲ μεγάλην ὄρεξιν, τῷ παρατηρεῖ.

— Ἄ, ναί, μοῦ ἀρέσουν τὰ ὀρτύκια πολὺ, τῷ ἀπαντᾷ ὀντος, ὡς βλέπετε.

— Ναί, ἀλλὰ καὶ τὰ κόκκαλα, διότι τὸ ὀρτύκι τὸ ἐφάγατε ἤδη.

Ὁ Μανώλης παραθερίζων ἐν Τήνῳ ἐπιστρέφει νὰ ἐξέλθουν τῶν λουτήρων αἱ γυναῖκες, αἵτινες ἠθέσκοντο εἰς τὰ ἀστεία καὶ εὐφρολογίας του, διὰ νὰ εἰσέλθουν οἱ ἄνδρες. Διὰ νὰ τὸν ἐκδικηθοῦν ὅμως, ἐπειδὴ τὰς ἐπειράζει πολὺ, ἀπεφάσισαν νὰ παραταῖν τὴν διαμονὴν των ἐντὸς τῆς θαλάσσης, μολονότι ἡ ὥρα τῆς ἐξόδου των εἶχε παρέλθῃ. Τότε οὗτος διὰ νὰ τὰς τιμωρήσῃ ἐγείρει τὰ περίεξ διαφράγματα τῶν λουτρῶν, ὅτε αὐταὶ ἤρχισαν κρυστάλλουσαι καὶ προσελθόντος τοῦ ἀστυνόμου, ὁ Μανώλης ἀπελογήθη, ὅτι ἐξετέλεσε τὰ καθήκοντα ἀστυνόμου, διότι ἦτο ἡ ὥρα τῶν ἀνδρῶν.

Ὁ Μανώλης πρὸς τὸν ἰατρὸν τῆς οἰκίας:

— Γιατρέ, σὲ παρακαλῶ, κάμε μου μίαν συνταγήν.

— Εἶσαι ἀρρωστος;

— Ὅχι, ἀλλὰ θέλω νὰ τὸν κάνω, διὰ νὰ μ' ἀφίγη ὁ πατέρας νὰ κάνω ὅ,τι θέλω.

Τὸν Μανώλην συνοδεύοντα ἐσχάτως τὸν πατέρα του εἰς τὸ κνήγιον, ἠρώτησε κάποιος:

— Καὶ σὺ τί ἐσχότασες εἰς τὸ κνήγι;

Καὶ ὁ Μανώλης ἀπήντησε:

— Τέσσαρας ἔως πέντε ὄρας.

Εἰς τὴν ἑορτὴν τῆς μητρὸς τοῦ ὁ Μανώλης προθυμοποιεῖται νὰ προσφέρει αὐτὸς ἀντὶ τῆς ὑπερητριᾶς φοντᾶν εἰς τοὺς προσερχομένους, διὰ νὰ ἀφελῆται τῆς περιστάσεως καὶ τρώγῃ αὐτὸς περισσότερα, ὅτε προσελθόντων καὶ δύο μικρῶν φίλων τοῦ ἡ ἀγρυπνος μήτηρ ἀφίπει μόνον δύο φοντᾶν ἐντὸς τοῦ ἀγρυπνοῦ κανιστροῦ.

Ὁ Μανώλης τότε λέγει εἰς τὴν μητέρα του:

— Ἐγὼ ἐντρέπομαι νὰ παρουσιάσω μόνον δύο φοντᾶν.

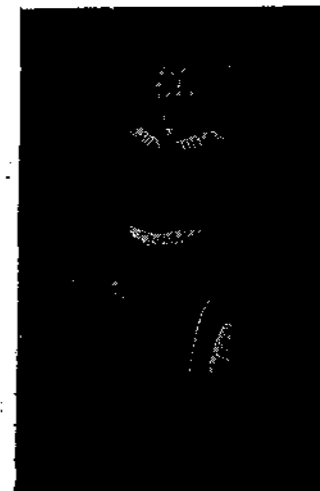
— Καὶ δὲν καταλαβαίνεις, τῷ λέγει αὐτὴ, ὅτι τὰ ἄλλα εἶναι τὰ ἰδικά σου. Σοῦ τὰ ἐφύλαξα διὰ ὑστερον, μαζὺ μὲ τὰς χαστουκαῖς ποῦ θὰ σοῦ δώσω.

Ὁ Μανώλης διὰ νὰ ἐκδικηθῇ τὴν ἀποτυχίαν, ἐσκέπτετο τί νὰ κάμῃ, ὅτε προσέρχεται μία Κυρία μεγάλων διαστάσεων, ἥτις δικαιολογουμένη, ἔλγει.

— Μὴ νομίσετε, Κυρία, ὅτι εἶναι δικό μου αὐτὸ τὸ χόνδρος, διότι φορῶ πολλὰ ἀσπρόρροχα. Εἶναι συμβουλή τοῦ ἰατροῦ διὰ νὰ μὴ κρουλογῆσω.

Καὶ ὁ πονηρὸς Μανώλης θέλων νὰ δείξῃ, ὅτι τὰς γελᾷ, φέρει μακρὰν βελόνην, ἣν κρυφίως ἐμπήγει εἰς τὸ μᾶλλον σαρκώδες μέρος τῆς Κυρίας, ἥτις ἀνυπερῆ ἐκ τοῦ πόνου, γοερῶς ἐπιπλήττουσα τὸν μικρὸν.

— Ἦθελα νὰ βεβαιώσω πόσα φορέματα φορεῖτε, Κυρία, τῷ λέγει, ἀλλὰ εἶπατε ψέμματα καὶ δὲν πταίω ἐγώ.

Ὁ μικρὸς Μανώλης.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Κ. Α. Πάτρα. Τόμοι σās εστάλησαν, 'Αντίτιμον ελήφθη. — Δ. Μ. Σόρον. Συνδρομή ελήφθη. Εύχαριστούμεν. — Π. Ν. Κέρκυρα. Χρήματα ελήφθησαν. Εύχαριστούμεν. — Φ. Π. Πέτρα. 'Ελήφθησαν σās ενεγράψαμεν. Εύχαριστούμεν. — Π. Ρ. Θεσσαλονίκη. Παραγγελία σας εστάλη. 'Αναμένομεν νεώτεράν σας. — Α. Γ. 'Αγγελόμαστορον. 'Επιστολή και επίταγή ελήφθη. Εύχαριστούμεν. 'Εγράψαμεν. — Α. Α. 'Αλεξάνδρεια. 'Επιστολή, περιεχόμενα και φωτογραφία ελήφθησαν. 'Εχει καλώς. 'Απαντήσωμεν. — Χ. Κ. Γαλατα. 'Ελήφθησαν άπαντα. 'Εχει καλώς. 'Ησυχείτε. Γράφομεν. — Γ. Η. Μυτιλήνη. 'Επιστολή ελήφθη. Εύχαριστούμεν. — Ν. Μ. Βόλον. 'Επιστολή και φωτογραφία ελήφθησαν. 'Εχει καλώς. — Χ. Μ. 'Αλεξάνδρεια. Δελτάριον ελήφθη. Χάρτης νέος 'Ελλάδος σās εστάλη. — Σ. Σ. Τεργέστη. Συνδρομή ελήφθη. Εύχαριστούμεν. Ζητούμενος τόμος αποστέλλεται.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Ιωσήφ Α. Χάϊμαν. 'Ανθοκομία και Λαχανοκομία.

'Ο μόνος οδηγός διά τήν ίδρυσιν, καλλιέργειαν και συντήρησιν σχολικῶν κήπων, άπαράιτητος διά τούς διδασκάλους και μαθητάς.

Πρός τούτοις είναι χρησιμώτατον βιβλίον δια τās οικογενείας και πάντας τούς φιλανθρωπίστους. Σελ. 112, εικόνες 103.

'Εκδότης Ι. Κολλάρος, Βιβλιοπωλείον «'Εστια» έν 'Αθήναις.

ΠΑΝΟΡΑΜΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

'Εν τοις ήμετέροις γραφείοις εύρίσκονται όλίγα έτι σώματα του «Πανοράματος» χρυσοδέτου, έν ώ περιέχονται καλλιτεχνικαί εικόνες των Βασιλέων και Πριγκίπων, ύπουργών και επισήμων άνδρών της 'Ελλάδος, ώς και πλείστων πόλεων και ώραίων τοπίων προς 12 φρ. 'Επίσης τόμοι της «Φύσεως» παρελθόντων έτών χρυσοδέτοι φρ. 15.

ΘΕΛΕΤΕ ΤΗΝ ΤΥΧΗΝ ΣΑΣ;

'Αποστέλλοντες τήν φωτογραφίαν σας, με ιδιόχειρον σημείωσιν του όνόματός σας, της ηλικίας σας, του επαγγέλματός σας, του τόπου της γεννήσεώς σας και άν ήσθε έγγαμος έχετε μετ' άλλον άπάντησιν ακριβώς περι του παρελθόντος, του παρόντος και του μέλλοντός σας. Διά της εξετάσεως της φυσιογνωμίας και των χαρακτηριστικῶν ομοιοτήτων μορφής αποδεικνύνται ή πορεία του βίου παντός άνθρώπου. Πάσα αίτησις δέον να συνοδεύεται με μικράν άμοιβήν, 3—5 δρ. ήτις χρησιμεύει δι' αγαθοεργόν σκοπόν. Η άπάντησις έγγραφος.

ΠΟΛΕΜΙΚΟΝ ΠΑΝΟΡΑΜΑ

Πλησιάζοντος να τελειώση αποστέλλεται ταχυδρομικώς παντί προαποστέλλοντι το τίμημα φρ. 11. 'Όλαι αί εικόνες του πολέμου ύπάρχουσιν έν αύτῷ.

ΛΕΥΚΩΜΑ ΤΟΥ ΔΙΠΛΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

'Η Διεύθυνσις της «Φύσεως» κατήρτισε λεύκωμα του Διπλου πολέμου με όλα τα Δελτάρια άτινα εξέδοθησαν με πρόσωπα, πλοία και σκηνάς πολεμικάς. Κατάλληλον δι' αίθούσας. Τιμάται φρ. 10.

'Όσοι εκ των κ. κ. συνδρομητών μας έν τῷ 'Εξωτερικῷ, ιδία της Κων)πόλεως, 'Αδριανουπόλεως, Σμύρνης και Μικράς 'Ασίας δεν έλαβον ανελλιπώς πάντα τα από της 1η 'Οκτωβρίου παρελθόντος μέχρι σήμερα τεύχη της «Φύσεως» ενεκα της εκ του πολέμου έπελθούσης άνωμαλίας, παρακαλούνται όπως μας ζητήσωσι ταυτα και τοις τα αποστείλωσεν εκ νέου έγκαιρως.

ΖΗΤΕΙΤΕ

ΤΟ ΚΟΝΙΑΚ

ΤΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

ΟΙΝΩΝ

ΚΑΙ ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑΤΩΝ